

Könnun á opnun eiðisins

Vestmannaeyjum.

Frá Elínu Pálmaðóttur.

MARGIR hafa minnt að þann mógleika að hugsanlega megi opna eiðið, ef svo illa fer, að höfni í Vestmannaeyjum lokast. Sl. föstudag kom hingað Helgi Jónsson deildarverkfræðingur frá Hafnarmálaskrifstofunni til að athuga mógleikana að opna eiðið, og sagði hann að spursúr, að það væri engin fjarstæða.

Til eru mælingar af eiðinu og í sumar var dýptarmælt á staðnum, þó það væri gert í öðrum tilgangi en nú kemur það að notum. Þó að oft hafi verið um betta rætt hefur aldrei verið gert líkan til af reynslu í slikum framkvæmdum og því ekki til nein fjárhagsáætlun.

Helgi fór út á eiðið með Páli Zóphoniassyni og skoðaði aðstæður og eimig suður í Klauft, sem liggur á milli Heimaeyjar og Stórhöfða í þeim tilgangi m.a.

Morgunbladid i dag ....

Fréttir 1-2-3-22-23-32

Hugvejkja 4

Frá Vestmannaeyjum 10-12-14

Reykjavíkurbreyf 17

Stíkjur Jóhans

Hjálmarssonar 17

Með Mbl. í dag fylgir 8 síðna auktablað — offsetprentað — með litmyndum frá eldgosinu í Heimaey. Í blaðinu er grein eftir Árna Johnsen (skrifruð síðasta fimmtudag) og viðtal við Svein Jakobsson.

að athuga aðstæður á báðum stöðum við að nota bar landgöngupramma til flutninga, ef svo fær að höfnin lokaðist. En sílirk flutningar eru að sjálfsögðu ekki til frambúðar heldur hugsaðir sem bráðabirgðarstöður meðan opnað væri í gegnum eiðið, sem tæki aldré skemmrí tíma en tvö mánuði að því er Páll sagði ólikur. Er þá aðeins talað um að opna eiðið en eftir að ganga frá óllum hafnarmannvirkiðum og öðru.

Olafur Jóhann Sigurðsson.

Olafur Jóhann Sigurðsson hlaut Silfurhestinn

FYRSTA sinni við úthlutun Silfurhestins hefur það gerzt, að sami riðhöfundur fikk við fyrstu atkvæðagreiðslu meðal gagnrýndenda dagblaðanna stig fyrir tverr bekur. Það var Olafur Jóhann Sigurðsson, sem hlaut 200 stig fyrir skáldsgöguna Hreiðrið og 175 stig fyrir ljóðabókina Af lauf ferju. Annar að stigatölum varð Véstein Lúðviksson, sem hlaut 275 stig.

Samkvæmt þessum stigatölum, hefur Olafur Jóhann Sigurðsson hlotið Silfurhestinn í að fyrir skáldsgöguna Hreiðrið og var honum aðhentur gripurinn við háðilega aðhöfði að Hótel Sögu síðdegis í ger. Auk þeirra bóka, sem að ofan er getið hlutu eftirlitun skáld stig: Matthias Johansen, sem hlaut 150 stig fyrir ljóðabókina Mörg eru dags augu, Þorsteini frá Hamri hlaut 125 stig fyrir ljóðabókina Veðrahálm, Halldóri Laxness hlaut 75 stig fyrir Guðsgjafapulu og leinstaríku Gréta Sigfusdóttir fyrir bókina Fyrir opnum tjöldum og Thor Vilhjálmsson fyrir bókinu Foldu, bæði 50 stig.

A blaðsíðu 17 í blaðinu i dag er grein um Silfurhestinn. A blaðsíðu 17 í blaðinu i dag er grein um Silfurhestinn.

300 stig fyrir skáldsgöguna Gunnar og Kjartan. Er þessi órlítil voru kumur voru aftur greind aðkvæði um bekurnar þrjár og fékk þá Hreiðrið 450 stig, Gunnar og Kjartan 350 stig og Af Lúðvifur 275 stig.

Samkvæmt þessum stigatölum, hefur Olafur Jóhann Sigurðsson hlotið Silfurhestinn í að fyrir skáldsgöguna Hreiðrið og var honum aðhentur gripurinn við háðilega aðhöfði að Hótel Sögu síðdegis í ger. Auk þeirra bóka, sem að ofan er getið hlutu eftirlitun skáld stig: Matthias Johansen, sem hlaut 150 stig fyrir ljóðabókina Mörg eru dags augu, Þorsteini frá Hamri hlaut 125 stig fyrir ljóðabókina Veðrahálm, Halldóri Laxness hlaut 75 stig fyrir Guðsgjafapulu og leinstaríku Gréta Sigfusdóttir fyrir bókina Fyrir opnum tjöldum og Thor Vilhjálmsson fyrir bókinu Foldu, bæði 50 stig.

I fyrradag fengu hins vegar 17 skip afbragðsweiði eða nálgægt 5 þúsund tonn. Var aflanum landað á fimm eða sex höfnum á Austfjörðum. Ásgeir var með 300 tonn, Guðjón 300 lestir,

ið í bátana og Fossanna væri því ekki þörf.

Ottarr Möller, forstjóri Eimskipssagði í samtíð við Morgunblaðið í gaer, að strax og Fossarnir komu til hafnar hefði þegar að stað verið hafist handa um að losa þa og þeir síðan sendir einn af öðrum til Vestmannaeyja. Fyrsta skipið, Laxfoss, hafði að visu verið að koma að utan þegar það var látið koma við í Eyjum og taka þar bíla og annan varning eftir því sem rými leyfði. Síðan hefði Höfðjóull verið sendur eftir frystum fiski á vegum SH, Írafoss hefði náið að 200 tonn af saltfiski, auk um 100 tonna af vörum sem voru að afgreiðslu Eimskipss in Eyjum, bíla og búslóðir. Dettifoss hefði verið skiptin voru nýkomin til landsins, og hófðu ekki verið aðfermd, þegar þau voru send að stað. Hins vegar voru þau ekki langt komin þegar tilkynning varð um að fólkð væri allt kom

Fossarnir í björgunarstarfinu í Eyjum

I FJÖLMÍBLUM hafa komið fram fyrirspurnir hvers vegna Fossarnir séu ekki sendir til Vestmannaeyja. Samkvæmt upplýsingum sem Morgunblaðið hefur aðlað sér, hefur ekkert skip Eimskipafelagsins verið útlosað hér svo að það hafi ekki síðan farið til Vestmannaeyja eftir varning.

Strax og fréttist um eldgosið aðfarannótt priðjudags og samþand hafði verið haft við forráða menn félagsins um aðstoð við fólkessluttinga, voru Dettifoss, Reykjafoss og Brúarfoss sendir að stað og gerðar ráðstafanir til að senda Hölfoss, sem legið hefur hér í höfn í vetur. Þróu fyrst nefndum skipin voru nýkomin til landsins, og hófðu ekki verið aðfermd, þegar þau voru send að stað. Hins vegar voru þau ekki langt komin þegar tilkynning varð um að fólkð væri allt kom

Fá nú loðnu á tveimur stöðum

17 bátar með um 5. þús. lestir

LOÐNÚBÁTARNIR voru í fyrra kvöld teknir að kasta á loðnu á tveimur svæðum fyrir Austurlandi. Var þorri veiðiflötans við Hvalbak, en Eldborgin og fleiri skip voru útf úf Glettinganesi, þar sem seinni gangan fannst, og fengu ágætan aðla þar, Hins vegar hafði Jakob Jakobsson, fiskfæðignur, ekki fengið fréttir í af að einstakra báta.

I fyrradag fengu hins vegar 17 skip afbragðsweiði eða nálgægt 5 þúsund tonn. Var aflanum landað á fimm eða sex höfnum á Austfjörðum. Ásgeir var með 300 tonn, Guðjón 300 lestir,

Bóðurð Jónasson 200, Gisli Árn 300, Grindvikingur 320, Magnús 40, Hilmi 100, Kópanes 90, Loftur Baldvinsson 400, Héðinn 400, Skinney 100, Pétur Jónsson 400, Fífli 400, Heimir 218 og Álftafell 100. Fleistar lönduðu bátnarinn á Neskaupstað eða 7 talsins.

Hallgrímskirkja

Pakkgarduspjónusta vegna eldgossins í Vestmannaeyjum fer fram í kirkjunnar kl. 5 síðdegis í dag. Frú Ruth Magnússon syngur einsöng.

Dr. Jakob Jónsson.

MINNISBLAD VESTMANNAEYINGA

ALMENN upplýsingaþjónustu: Bærjastjóri Vestmannaeyja og Rauði krossinn reka skrifstofu í Hafnarábúðum. Símar hennar eru þessir:

Skipiðborð: 25788. Samband við húsnæðisdeild, fjárhagsaðstoð, vinnumálum, eldhús, farangursdeild og óskilamuni, móttökum fíjáframliða, skrifstofustjóri, upplýsingar um skipaðrðir, sjúkramslag og almannatryggingar, bæjarfóðaði.

Beinir símar: 12089 — Upplýsingar um heimilisfang Vestmannaeyinga — aðseturs-tíkymmingar. 25831 og 25843 — húsnæði máladeild.

11380 og 11994 — Upplýsingar um skipaðrðir, bíla-flutning um að staða og manu laeknarnir skiptast á um hana.

Bátaþyrgðarfélög Vestmannaeyja: Skrifstofa pesser í húskynnum Samábyrgðar Íslands á fiskiskipunum, i Lágámuða 9, 4. hæð, sími 81400, opn kl. 09-17.

Mótmælir: I Hafnarábúðum starfar mótmælytir fyrir Vestmannaeyinga og þær eru seldar veitingar við vægu verði.

Bæjarfógetambetið í Vestmannaeyjum: Eftir helgina er fyrirhugað að reyna að setja upp í Hafnarábúðum aðgreiðslu fyrir embætti, þar sem ýmsir þættir starfsemi pess, svo sem lögskráning sjómannna, yrðu teknir upp.

Læknispjónusta: Vestmannaeyjarnar hafa opnað stof-

ur í Domus Medica við Egils-götu og eru viðtalstímar sem hér segir:

Ingunn Sturlaugsdóttir: Kl. 09:00-11:30 og 13:00-15:00, sími 26519.

Einar Guttormsson: Mánu-daga og föstudag kl. 14:00-16:00. Aðra daga, nema laug arðaga, kl. 10:00-12:00, sími 11684.

Kristján Eyjólfsson, héraðs laeknir: Kl. 10:00-12:00, sími 15730. Einnig viðtalstími að Digranesvegi 12 í Kópavogi kl. 14:00-16:00, sími 41555.

Óli Kr. Guðmundsson, yfir-laeknir: Timapantanir eftir samkomulagi í síma 15730.

Einar Valur Bjarnason, yfir-laeknir: Timi auglýstur síðar.

Einn laeknir mun hafa þjónustu að staðaldri í Vestmannaeyjum og manu laeknarnir skiptast á um hana.

Heilsugæsla: Ungbarnaefnir lit verður í Heilsuverndarstöð Reykjavíkur og starfar heilsu verndarhjúkrunarkona frá Vestmannaeyjum þar.

Fólk, sem dvelst í Kópavogi, Garðarhreppi og Hafnarár-föri, er heimit að leita til heilsuverndarstöðva viðkomandi sveða. Timapantanir æskilegar.

Mæðraefnir: Framtíðar-til fyrirhugaðar eru geymdir þeir munir, sem talis er að Vestmannaeyingar hafi týnt.

Dvalarstöðir Vestmannaeyinga: Skrifstofan í Hafnarábúðum veitir þær upplýsingar og tekur einnig við tilkynningum um breytti dvalarstöði.

Fjárhagsaðstoð: Skrifstofan í Hafnarábúðum veitir úrlausn í þeim efnum í formi

tannlækningsadeild Heilsu-verndarstöðvarinnar við Bar-ónssig, s. 2240. Tannleikni frá Vestmannaeyjum hefur einnig verið boðin aðstaða þar, og mun verða skýrt frá því í pessum dálkum, þegar hafur þar störf sin.

Almannavarnir: Upplýsinga-simi er 26120.

Iðnaðarmenn: Lands-samband iðnaðarmanna veitir aðstoð, m.a. við vinnuflun, á skrifstofunni í Iðnaðarbanka-husinu, Laekjargötu 12, kl. 09-17, síma 12380, 15095 og 15363.

Sjómenn: Útvegsbaðafélag Vestmannaeyja hefur skrifstofu í húskynnum L.I.U., Hafnarávoli, sími 16650.

Verkafólk: A skrifstofa A.S.I., Laugavegi 18, er veitt þjónusta öllum félagsmönnum verkályðstélaganna í Vestmannaeyjum, sem aðild eiga að A.S.I., kl. 09-17, sími 19348.

Póstur: Afgreiðsla á pósti til Vestmannaeyinga er í kjallara Pósthúsins, gengið inn frá Austurstræti, kl. 09-18, sími 26000. Ráðstafanir verða einnig gerðar til að bera út pósti til þeirra, sem gefa upp ákveði heimilisfang að höfuðborgarsvæðinu eða annars staðar.

Skattframtíð: Framtílsfrest ur Vestmannaeyinga hefur verið til fyrirskiptar til og með 28 febr. Kl.

Húsnaðisaðstoð: Skrifstofan í Hafnarábúðum veitir aðstoð við húsnæðisflun.

Óskilamunir: Í kjallara Hafnarábúða eru geymdir þeir munir, sem talis er að Vestmannaeyingar hafi týnt.

Dvalarstöðir Vestmannaeyingum: Skrifstofan í Hafnarábúðum veitir þær upplýsingar og tekur einnig við tilkynningum um breytti dvalarstöði.

Fjárhagsaðstoð: Skrifstofan í Hafnarábúðum veitir úrlausn í þeim efnum í formi

styrkja, og Vestmanneyjatí-bú Útvegsbankans og Spari-sjóður Vestmannaeyinga veita lánaþyrgðreiðslu. Hjál-parsjóður aðskutólkis hefur ákveðið að verja hálfri milljón kl. 5 síðdegis í dag.

Sparsjóður Vestmannaeyinga: Aðgreiðsla hans er í Seðla-bankum við Hafnarstræti, opn kl. 09:30-15:30.

Sjúkrasamlag Vestmannaeyja: Skrifstofa sjúkrasam-lagins og almannatrygginga-útbúðasins í Vestmannaeyjum er í Hafnarábúðum og hefst út-borgun bótá að mánudag.

Upplýsingasimi lögreglunni: Spari-jóður: Upplysingar um ólögreglugrin og fyrirskiptar til Reykjavík: er 11100.

Húsdyr Vestmannaeyingum: Upplysingaþjónusta Sam-bands Íslenzkra dýraverndundar-félaga er í síma 42580.

Ferðir til Vestmannaeyinga: Skrifstofan í Hafnarábúðum ser um skipulegar ferðir til Eyja fyrir fólk, sem nauðsyn-lega þarf að bjarga eigin sun um eða sekkja nauðþurftir, og veitir skrifstofan fararleyfi í þessar ferðir.

Flutningur bila frá Vestmannaeyjum: Skrifstofan í Hafnarábúðum veitir aðstoð við húsnæðisflun.

Húsnaðisaðstoð: Skrifstofan í Hafnarábúðum veitir aðstoð við húsnæðisflun.

Fatnafóður: Straf-felagið Alfa, sem er félag innan sef-aðar Aðventista, úthlutar fatnafóði til þeirra Vestmannaeyinga, sem ekki gátu tekið fót með sér. Nú um helgina verður gert hlé á úthlutum, með umnið er að því að greina í sundur þær fatasend-ingar, sem borist hafa, og undirbúa úthlutun þeirra. Úthlutun heftsíðan aftur kl. 09 á mánudagsmorgun í kjallara Aðventirkirkjum, Ingólfss-træti 19.

Aðgreiðsla Eimskipi Vestmannaeyjum: Aðgreiðslan hefur verið flutt til Reykjavíkur og er skrifstofan hennar í húsi Eimskipafelagsins að Póst-hússtræti 2. Vörur, sem lágu óafgreiðdar að afgreiðslunni, hafa verið fluttar til Reykjavíkur og eru móttakendur þeirra beðnir að hafa sam-band við Þráin Einarsson, sími 21460, innanhúsúmer 63.

Askan stærsta vandamálið Hraungos á nokkrum stöðum

Vestmannaeyjum í gærdag.
Frá Árna Johansen.

ÖSKUALL varð nokkuð yfir næstu austurhluta byggðarinnar í eyðilögðust af ösku var hús nött, en í dag var öskugosíð Birgis við Bústaðbraut 8, hús hætt um sinn a.m.k. Ekki varð Gylfa Sigurjónssonar við Odds-öskufallið þó næri eins mikil staðabráður, sem rétt var lokid og í fyrrinótt, en þá var það við að smiða. Var þakkið á húsi

feikilegt. Tvö hús eyðilögðust af völdum ösku í nött og eitt skemmdist af eldi. Húsin, sem norðausturhluta byggðarinnar í eyðilögðust af ösku var hús nött, en í dag var öskugosíð Birgis við Bústaðbraut 8, hús hætt um sinn a.m.k. Ekki varð Gylfa Sigurjónssonar við Odds-öskufallið þó næri eins mikil staðabráður, sem rétt var lokid og í fyrrinótt, en þá var það við að smiða. Var þakkið á húsi

— Jóhann

Framhald af bls. 1

unnið að i samráði við hana. Þingflokkarnir munu á fundum eftir hádegi í dag (laugardag) taka þessi mál til meðferðar, því að öllum er ljóst að skjótra aðgerða er þörf.

Það er ætlun manna, að aðskilja þennan vanda frá örðrum vandamáum. Jafnframt verða menn að skilja, að þessi vandi kemur viða við. Þótt Vestmannaeyingar hafi jafnan verða ótrauð í því og séu enn að viða bjarga sér sjálfrir þá þurfa þeir heldur ekki að efast um viða alls almennings, bæði til hlutteknunar og þátttökum í þeirra almennum vandamáum.

Það er ekki enn timabært að víkja að þeim hugmyndum, sem unnið er að og verða vífangs-efni Alþingis á næstum. Það var upplýst á fundinum, að frá örðrum þjóðum hefur verið undirbún og bodin fram aðstoð m.a. frá Bandaríkjum, Bretlandi, Danmörku, Svíþjóð, Færeyjum, og Israel og Víðyzkaland, hefur þegar fært Rauða krossi Íslands peningagjöf. Þessa saman og hjápartilboð hefur forsætisráðherra þakkað og þau mál verða einnig til nánari athugunar. Forsætisráðherra upplýsti að engri framboðinum aðstoð frá varnarliðinu hefði verið hafnað. Hún hefði verði veitt með ýmsu móti

og i samráði við almannavarnar- og ríkisstjórmána. Þeg vil að lokum taka það fram, sagði Jóhann Hafstein, að Sjálfstæðisflokkurinn er reiðubúinn til samstarfs við ríkisstjórnina um úrlausn á þessum sérstæða vanda. Mörk viðfangsefni krefjast skjótrar úrlausnars og eru bæði sálraens og efnahagslegs eðlis fyrir það fólk, sem misst hefur heimili sin og eigur. Önnur viðfangsefni sem sum er ekki vitáð um, biða nánari ihugun.

Pyrlur i fjárfutningana

Á ÞRÓJA tímanum í gær hóf varnarliðið fjárfutning úr Eyjum með tveimur stórum þyrlum. Flugvélarnar þjár, sem upphaflega skyldu annast flutningana, gátu í gær ekki lent í Eyjum vegna óhag steðrða vindar og var þá grípið til þyrnanna. Þyrlurnar fljúga með kindurnar upp á land og var búlt við, að flutningum á þeim um 400 kindum, sem, eftir voru í Eyjum í gær, varði yróli lokid í gær. Sjá nánar bls. 22.

hans að brenda í gær. Þá hrundi í gar af völdum ösku þakkið á húsi Kristins Magnússonar.

Húsið, sem skemmdist af eldi var Kirkjubæjarbraut 9, eign ekki Jóns Guðmundssonar. Steinvala á stærð við eldspurstokk fór í gegnum eina rúðuna í austu hæðini og kveitil í ibúinni par. Miðhaeoðin skemmdist hins vegar litlum af völdum brunans og neðsta hæðin ekker.

Öskumagnið jókst ekki mikil á stærstu hluta þeirrar, en óskufallið var mest um nöttna á austurbryggjunum og þeim hluta þeirrar, hafði óskufallið auklært úr 5 cm í 10 cm.

Um miðjan dag í dag taldi hann, að gosíð hefði minnkad nokkuð þó væru ennþá möguleikar á óskufalli. Gosíð er aðallega í einum gig og hraunrennslið er stöðugt. Sigurður hafði mælt óskufallið nokkuð í morgun og þar, sem óskufallið var mest um nöttna á austurbryggjunum og þeim hluta þeirrar, hafði óskufallið auklært um 5 cm í 10 cm.

Við höfðum einnig samband við pröfessor Þorbjörn Sigurðsson um borð í löðsínum í dag í gegnum talstöð, en þer voru þá að undirbúa hita- og botnmaelingar. Sagði Þorbjörn að enga breytingu væri að sjá á hrauninu í grendi hafnarinnar og einnig var von um að slökkvíslasögnunum frá Reykjavík.

RAUDI KROSS ÍSLANDS

Húsnaðiskönnum vegna Vestmannaeyinga

A Eg býð hér með neðangreint húsnæði til afnota

Nafnúmer

B Húsnæðið er staðsett

Nafn _____

C sama stað og heimili mitt

Heimilisfang _____

Annars staðar - Heimilisfang _____

Heimasimi _____ Vinnusimi _____

C Upplýsingar um húsnæðið sem í boði er:

I. STÆRD

Aætlaður fermetrafjöldi er _____

- 1 herb. Auk þess:
- 2 herb. Eldhús
- 3 herb. Aðg. að eldhúsi
- 4 herb. Baðherb.
- 5 herb. Aðg. að baðherb.
- Fleiri Staðsetning í húsi

2. ASTAND HUSNÆDIS

I góðu lagi

- I særil. lagi
- Parf að lagfara fyrir ca. kr.
- Hús í byggingu

3. TIMI

Vestmannaeyingur/ar er þegar í því húsnæði sem um ráðir

- Já Nei
- Húsnæði laust strax Laust ca dagsetn.

Afnotatimi?

Vinsamlegast krossið við þau atriði sem við á

Vinsamlega póstsendið með utanáskriftinni

RAUDI KROSS ÍSLANDS
Öldugötu 4, Reykjavík

Páskafeirð í sumar og sól

Eini staður Evrópu, sem tryggir okkur sumarblíðu og sól um páskana, er sólarströnd Spánar — COSTA DEL SOL.

Fagnið sumrinu, gleðjist og styrkið og bætið heilsuna í yndislegu umhverfi eftir langan, dimman vetur. Hitinn er hæfilegur, sólin hátt á lofti og litfögur skrautblóm standa í fegursta skrúða, meðan naprir vindar næða hér enn um freðna jörd.

Þeir, sem panta snemma, geta valið um glæsilega búnar íbúðir með öllum þægindum eða 4–5 stjörnu hóteli í TORREMOLINOS eða FUENGIROLA.

EKKI þarf að mæla með hinum rómuðum gististöðum TAMARINDOS, EL REMO, HOTEL ALAY, svo vel kynntir sem þeir eru úr fyrri ÚTSÝNARFERÐUM.

Prátt fyrir 2 gengisfellingar frá síðustu páskum, er verðið enn ótrúlega lágt — frá kr. 22.900 í 15 daga.

Beint flug með þotu Flugfélag Íslands
brottför 16. apríl — 15 dagar.

Pantið, meðan sæti eru enn laus. Athugið, að ÚTSÝNARFERÐIR seljast snemma upp.

FARSEÐLAR ALLRA
FLUGFÉLAGA —
LÆGSTU FARGJÖLD.
FERÐAPJÓNUSTAN
VIÐURKENNDA.

FERÐASKRIFSTOFAN

ÚTSÝN

Austurstræti 17

Símar: 20100, 26611, 23510

**BÍLALEIGA
VALUR**

22-0-22
RAUDARÁRSTÍG 31

**BÍLALEIGA
CAR RENTAL**
21190 21188

14444 25555

VEGALEIDIR
BÍLALEIGA - HVEFISGÓT 103
14444 25555

**Bílaeiga
CAR RENTAL**
41660 - 42902

GUNNAR JÓNSSON
lögmáður
Þingholtstraði 8, sími 18259.

 **SAMVINNU
BANKINN**

Grill steikur
Piparsteik.
Enskt buff.
Turnbatti.
Kjúklingar.
Kræsingarnar eru í
KOKKHÚSINU

**KOKK
HÚSIÐ**
Lækjargata 8
sími: 10340

Séra Páll Pálsson:

HUGVEKJA

En miskunnsemd Guðs má ei gleyma

Það er margt, sem gleymist. Það er reið sína og „sérfræðingar“ framtíðarinnar komast vœtanlega á hæstu laun til þess að skrifa bækur og „álitsgjörir“ um fyrirberið!

En höldum lítið eitt áfram með þakkið af ekki hamrað eins óf að nöfnunum meira og áður. Þau gleymast. Ný nöfn eru komin í staðnum. Þannig heldur rás aldanna áfram. Já, sjálf lifsmóðum miklu hnigur án afsláts fram, en öll erum við smáptar af henni. Og þótt eitt og annað gleymist, bar sem allt er á fíljagandi ferð í kring um okkur er þó verst, þegar gleymist að þakka Guði. Flestir eiga þó honum margt og mikil að þakka og ef til vill ekki sizi við Íslendingar. Hér er hvorki staður ne rúm til þess að koma með langa upptalmingu, en örfa atriði ætla ég að nefna. Við höfum a.m.k. ásteði til þess að þakka honum lífið, heilsuna, ástvinina og heimilin okkar. Og ekki skal því heldur gleymt, sem hverri hellbrigði og starfshæfri manneskjú er algjör nauðsyna; en það er vinnan. Hún á að veita manneskjunnini lífsþryggi. Hún á að veita henni broska og hún á að kenni manneskjunnini að meta hvíldardaginn og fristundirnar. En hvað gerist, ef fristundirnar verða miklu fleiri en vinnustundirnar? Vansælan og lífslæðinn halda inn

hrænislus og sannur vert; risti upp og rekta á flóta rökkrvofur prældómssóta.

Pannig hefur íslenska þjóðin lifað fram á þennan dag. Hún hefur verið blessoð og leidd af Drottning i gegnum tvær heimsstyrjaldar. Núna verðum við að heyya lífbaráttu okkar, ekki aðeins á landinu kera, heldur og allt í kring um það. Og svo gýs allt í einu upp eldhafið ógúrlega í Vestmannaeyjum. Nokkrir metrar skildu á milli logabálsins annars vegar og als lífs hins vegar. Mannslifnum var borgið. Þakkarefnin eru því mórg, sem hægt er að bera fram fyrir Guð.

Hann mun enn sýna að líf þjóðar okkar er elift kraftaverk. Þess vegna elskum við landið okkar mikilúðug og undur fagra og þökum fagnandi að við fáum að vera Íslendingar, sem geta staðið saman og stutt hver annan.

Lifshlaup okkar er ekki á enda, „en miskunnsemd Guðs má ei gleyma“.

Við lofum þana hellagu Guð og þökum þeim Guði lífsins og kerleikans, sem ævinlega leggur huggandi, græðandi og styrkjandi hond yfir tárvotha brá.

BRIDGE

FRÁ BRIDGEDEILD BREIFIRÐINGA- FÉLAGSINS

Lokið er nú aðal-sveitakeppni félagsins, en spilaðar voru ellefu umferðir.

Í fyrra sæti varð sveit Ingibjargar Halldórsdóttur, en ásamt henni eru í sveitinni Sigvaldi Þorsteinsson, Magnús Oddsson, Magnús Halldórsson, Guðjón Kristjánsson og Þorvaldur Matthiasson.

Röð sveitamann varð þessi:

Ingibjargar Halldórsd. 171
Björns Gíslasonar 167
Þórarins Alexanderss. 158
Jóhanns Jónssonar 156
Hans Nielsens 156
Eliars Helgasonar 119
Magnúsar Björnssonar 109
Guðlaugs Karlssonar 89
Laufeyjar Ingólfssdóttur 82
Halldórs Júlíussonar 52
Guðna Thorlaciusar 49
Vilhjálmur Guðmundssonar 12
Næst verður spilaður tvímenningur.

BRIDGEFÉLAG KÓPAVOGS

Að 10 umferðum loknum

er röð og stig efstu sveita þessi:

	stig
Bjarni Sveinsson	174
Öli Andreasson	164
Ármann Lárusson	162
Guðjón Sigurðsson	157
Guðmundur Jakobsson	130
Helgi Benónýsson	124
Matthias Andrésson	117

Efsti sveitirnir í I. flokk: Kristins Sölvasonar 61
Gests Jónssonar 59

Næst verður spilað í Domus

Björns Guðjónssonar 48

Sigriðar Ingibergsd. 45

Medica n.k. fimmtdag kl. 8

stundvislega.

Meistaraflokkur:

	stig
Rafns vann Sigurjóns 15:5	
Bernharðs v. Hannesar 20:0	
Birgis vann Zophoniasar 17:3	
Tryggva vann Þórhalls 13:7	
Kristinar vann Þórarins 17:3	
Efsti sveitir í meistaraflokk: Bernharðs Guðmundss. 69	
Birgis Þorvaldssonar 54	
Þórhalls Þorsteinssonar 51	
Tryggva Gíslasonar 49	
Kristinar Þórdardóttur 40	
Þórarins Árnasonar 39	

Jóns vann Björns Gíslas. 12:8

Sigr. I. v. Björns Guðj. 14:6
Kristins S. v. Guðl. Br. 17:3
Gests J. vann Guðmundu 11:9

Efsti sveitirnir í I. flokk:

Kristins Sölvasonar 61

Gests Jónssonar 59

Næst verður spilað í Domus

Björns Guðjónssonar 48

Sigriðar Ingibergsd. 45

Medica n.k. fimmtdag kl. 8

stundvislega.

Landsliðseinvígjöld — úrslita

keppni úrtökumóts B.S.I. með

nú að mestu leyti verið

ákvæðin.

Sigurvegararnir Hjalti Eliason og Ásmundur Páls-

són hafa valið sér meðspilara,

bá Pál Bergsson og Jón Ás-

Björnsson. — Peir félagar

Benedikt Jóhannesson og Jó-

hann Jónsson völdu pá Þóri

Leifsson og Hannes Jónsson.

Þetta verður eflausst mjög

skemmtilegt einvígj og er þar

margt sem bender til að svá

verð — t.a.m. eru Hjalti, Ás-

mundur, Pál og Jón með

„kerfi“ sem kalla má af nýri

nálinni en Benedikt, Jó-

hann, Pórir og Hannes eru allir

í með hið svokallaða „Reykja

virkurkerfi“ sem spilað hefir verið hér í fjölda ára.

Í unglingsflokknum völdu sigurvegararnir Pál Hjaltason og Trausti Valsson þá Helga Sigurðsson og Sverri Ármannsson. Peir sem hlutu annan settið Guðbrandur Sigurbergsson og Jón Hilmarsson völdu þá Ísak Ólafsson og Snorra Steinsson.

Einvinig munu hefjast um eða eftir 10. febrúar n.k. og verður spilað í Domus Medicina. Opið verður fyrir áhorfendur.

Eins og fram hefir komið hér í þættum hafa félagar T.B.K. staðið í samningum við bridgefélag í Huddersfield á Englandi. Fara samningar fram bréflega og hefur TBK fengið bréf nýlega þar sem kemur fram ósk um að koma hingað um mánaðamót maí-júní með 40 manna háði.

Ætlunin er að taka fólkid inn á heimili spilamanna hér eftir getu eru síðan mun T.B.K. ráðstafa þeim er eftir verða. Peir sem taka gesti sitja fyrir um að fara út sumarið 1974.

A.G.R.

Austurbærbió: LÍNA LANGSOKKUR

LÍNA langsoðkur er óneitanlega einhver hagstæðasta kvenpersóna barnabókmennitanna og hressileg tilbreyting frá góðum ljósþærðum stílum sem eru efstar í sínum belki og hvers manna hugljúfui; sitja heima við hammarr og sauma, auk þess að

stunda hljóðfæraslátt og iðka ballett.

Það hefur teknist nokkuð vel að vippa Línu yfir á hvíta tjaldið; að minnsta kosti hefur leikkonan unga útilitið með sér. Hins vegar er stundum eins og Tommi og Anna hvílti inn í myndina, en svoleiðs getur farið fyrir góðum börnum.

Myndin er nokkuð mátuleg blanda af prakkastrikum og hugljúfum æskustundum sem fastir kannast við og mátulega óraunahaf fyrir yngri kynslóðum.

Eldki bar að öðru en Lína langsoðkur héldi áhorfendum við efnið og var minna um óspættir af þeim sökum en oftast að þjúsýningum.

Steinunn
Sigurðardóttir
Barna-myndir

HAMFARIRNAR Í VESTMANNAEYJUM

ÍSLENZK STJÓRVÖLD!

Þetta er skrifað á örlagastund

EFTIR ÁRNA JOHNSEN

ADGERÐA er þörf nú þegar í Vestmannaejum. Það er skýlaus krafra þeirra, sem vilja áframhald uppbyggingar Vestmannaejya, að íslenskri ríkið ábyrgist nú þegar og inni af hendi laun til að minnsta kosti fimm hundruð vestmannaeyskra manna eru annist hreinsun, viðhald og endurheimi bæjar- og atvinnulifis í Vestmannaejum án tafar.

Vegna eldgoss varð til það fólk, sem kalla Vestmannaeiningar og vegna eldgoss hefur þetta fólk nú örðið að flyja heimili sín en vonandi aðeins um sinn. Eldgos geta hvarvetna komið upp á Íslandi. Eldgos-íð á Heimaey er lítið gos og saga íslenzkra eldgosa nefnir ekkert daemi, þar sem stærri eldgos koma á eftir síkrí tegund gosa, sem nú er í Eyjum.

Hneykslismál er örðið. Meðan íslenzk stjórvöld sinna vandamálum Vestmannaeyinga eins og þau gera, er það dæmi um mestu vanhröðu og sleifarlag, sem íslenzk stjórvöld hafa frá upphafi sýnt.

Auðvitað er það ógvaðnlegt að vakna upp við eldgos í jaðri bæjarins og aldrei fyrir í gossógu hnattarins hefur eldgos komið upp svo nærrí byggð sem raun ber vitni. En eldgos ganga yfir og þá er sú hættu liðin hjá.

En á meðan byggð okkar er í hættu sitja stórvöld auðum höndum. Úg segi auðum höndum, því að viðbörði til bjargar eru öll í lágmárti og byggjast á pröngsýni.

Við skulum byggja á staðreyndum. Ekkiert manntjón varð i upphafi þessa goss og eru litlar líkur á að svö verði nema fyrir glannaskap, því að nokkurn vegnum er vitð um háttarni eldgosa á Íslandi. Mesta tjónið, sem hefur örðið að völdum þessa eldgoss er vegna óskufalls. Mörk húsins, sem næst stóðu eldstöðvunum, hafa brunnið.

Sjómenn eru vanir að taka að hverju máli eins og það er. Sjómaður brimleindir á lagi en ekki ólagi, því pá er ekki haegt að hafa stjórn á bátnum.

Jarðfræðingar, sem gleggst þekkjá til að sjálfssögðu, hafa lýst því yfir, að engin haett að fyrir menn á Heimaey, ef aðgát er hófði. Meðan fámennum hópur Vestmannaeyinga „hefur leyfi“ til þess að dvelja í Eyjum og vinna heimabýggð sinni, standa hundruð þeirra í stappi við að leyfi til að skreppa heim a.m.k. og sjá með eigin augum hvernig málini standa og meta þau eftir því.

Þetta eldgos er líklega það fyrsta á Íslandi að þessari óld, þar sem mennt klappa ekki saman lófum osi að gleði yfir litadýrlimi og sjónarspilinu — og þó er það gert að sumuleyt. Sjónvarp, útvarp og blöð flytja burðrökum Vestmannaeyingum fréttir af atburðunum en skyldu fjölmöldarnir taka tillit til þess, að þeir eiga visa 5000 áheyrendur og lesendur, sem búa við óskaplega óvissu, þar sem þeir geta ekki sjálfir fylgt með þróum mála í heimabýggð sinni á örlagastundi? Fréttir af sílum atburðum byggjast oftast upp af því, sem forvitniliegast er og mest spennandi. Því vill heildarmyndin í oft drukkna í aesi legum uppsplætti, örðskráði og ógnvejkandi myndum, sem linsurnar marka og alt hjálpast við að málak skattarnar á vegum inn.

Þær hjálparsveitir, sem nú eru í Eyjum, teplega 100 menn, geta mjög takmarkað sinnt þeim björgunar-

störfum, sem þar þarf að vinna, þrátt fyrir samfellt starf daga og nætur. Bílstjóri, sem missir stjórn á bílinum við hengiflug reynir að halda sér á brúminni. Hann biður varla eftir því að fara fram af. Eldgos-íð og hraummennslið hér er ekki hættumál í sama mæli og askan en stjórvöld flijó hér sofandi: Það verður nú þegar að hefja starf til þess að halda við byggðinni í Vestmannaejum, hefja hreinsun ósku og bjarga verðmætum og ef það gýs ósku aftur, þá er bar að hreinsa aftur og aftur.

Vestmannaeyingar hafa aldrei verið bettifólk á íslenzkra ríkið. Vestmannaeyingar hafa síðustu sjótíðar verið í fararbroddi íslenzks atvinnulifs og engin byggð á landinu kemst nálegt því verðmætamagni, sem Vestmannaeyingar hafa lagt þjóðarþámu í beinum gjaldeyri.

Einhver sprýr ef til vill, hvað það

bundið vandamál komi þar upp? Það er grumhrygginn stjórnandi, sem lætur sér nægja að fá aðla vestmannaeyskra fiskibát til viðnslu á skýninglandinu þar sem sé tryggt að aflaverðmætin fari ekki forgröndum.

Það er hreint út sagt ekker vanda-mál að halda 500—1000 mónnum við björgunarstörf á Heimaey ná þegar. Íslenzkra ríkið ætti að sjá sóma sinn í að ráða þá Vestmannaeinga, sem vilja til þeirra starfa og aðra ef fólk vantar. Mötuneyti frystihússanna gætu hæglað matreitt fyrir þetta björgunar- og uppbyggingarlið og húsplassið er nóg. Með þessu móti væri þó sýndur litur á því að halda í horfinu, þrátt fyrir ógvvaldina, og miklu meiri líkur eru til þess en ekki, að mannhöndin beri sigur úr býtum.

Hvað kostar þessi björgun? sprýr

þá einhver. Nefnum, að hver maður

starfsemi og þjónusta. Rikið gæti þanni losnað við að borga mórgum laun og þeir væru hins vegar til taks ef að þyrti að halda við björgunarstörf. Með þessu gætu menn séð fyrir fjölskyldum sinum sem sjálfsgætt er að verði um sinn á stöðum þar sem lífð gengur sinn vanagang því að til dæmis væri litil skynsemi í því að reka barna- og unglingskóla á Heimaey meðan gosin stendur yfir. En það er jafn litil skynsemi að setja allt undir sama hatt og gefast upp við að bjarga heimabýggð 5.500 manna. Byggð, sem einnig skiptir svo miklu máli fyrir íslenzkum þjóðlif — eða eru faguryrðin hjá talsmönnum íslenzku þjóðarinnar að undanförnu um gildi atvinnulifs Vestmannaejya aðeins ódýrt orða-gjálfur?

Það er illt að þurfa að skrifa í þess

Er ekki mál að taka aðra höndina úr vasanum?

Björgunarmenn í Vestmannaejum.

þýði að berjast við eldgos. Auðvitað þýðir það. Byggð Vestmannaeyinga er ekki stór og fjölmennit hjálparlíð gæti gert ótrúlegustu hluti með því að nota þá tekni, sem til er. Það er svívirðing og skömm fyrir íslenzk stjórvöld að sitja með hendur í buxnavösum og horfa á aðgerðalausis.

Allir landsmenn vilja greiða götu Vestmannaeyinga af hellum hug. Þeim er útvegud vinna, húsnæði og reynt að leysa máli þeirra eins drengilega og unnt er. Að sjálfssögðu verða menn að vinna fyrir mat sinum og fólk, sem er rifst upp með róum eins og Vestmannaeyingar ná hugsar fyrst og fremst um að vinna fyrir sér og sinum. Vestmannaeyingar hafa alltaf staðið skil á sinu og meira en það og þeir hafa aldrei burft né viljað vera upp á aðra kommir. Það er því ekki óeðilegt að þeir vilji að sem hæglálastan hátt reyna að koma í veg fyrir skort hjá sinum fólk og leita sér að vinnum um leið og þeir með því binda sig á þeim stað sem þeir vinna á.

Hvað kostar það íslenzku þjóðina að láta byggð eins og Vestmannaejar drabbast niður þó að tímamargt

hefði 30.000 kr. laun á mánuði og fritt fæði og húsnæði, — nokkurs konar þegnþylduvina. Miðað við 600 menn mundi þetta kosta íslenzkra ríkið 18 milljónir króna á mánuði. Priggja mánaða vinna þessa hóps mundi kosta í beinum launum það sama og einn fiskibátur af meðalsteði. Í Eyjum átti að gera út 77 báta í vetur og aflaverðmæti ári frá Vestmannaejum hefur ekki numið hundruðum milljóna króna heldur þúsundum.

Pessar milljónr eru í rauninni smámál, því að silt verðmæti eru í húfi. 40 hús voru í gær afskrifui af völdum þessa eldgoss, 20 vegna elds, 20 vegna ósku. Reiknum hvort hús á þrjár milljónir og er það þó langt undir lágmárti, því að Vestmannaeyingar byggja stórt. Þetta eru 120 milljónir á premur dögum.

En flestum húsumunum sem liggja undir ósku má líklega bjarga.

Leggjum spilin á borðin. Hvað annað en heimska mæli gegn því að hafizt verði handa nú þegar um að reyna að bjarga Vestmannaejybæ? Um leið færí ósjálfrátt eitt og annan i gang í atvinnulifinu, framleiðslu-

um tón en það var erfliðara fyrir Vestmannaeyinga að yfirgefa heimabýggð sína um síðastliðna helgi. Yfirgefa allt, sem þeir áttu nema kaerleikann til sinna og viljan til þess að bjarga sér, standa á eigin fótum.

Vestmannaeyingum er illa við að leita á náðir annarra og ætlu íslenzk stjórvöld að sýna skilning á því með því að taka frumkvæðið og gera það sem gera þarf. Það er staðreynd að Vestmannaeyingar eru fljóttir til á þeim vettvangi, sem þeir vilja vinna og ætla sér.

Engin byggð á Íslandi hefur staðið andspænis svo óskaplegu máli sem Tyrkjaraðinu 1627. Engin byggð á Íslandi hefur horft í augu við mál eins og hér um ræðir. Það er ef til vill engin ástæða til þess að kvarta um of, því að þeir, sem við hafið búa, treysta á Guð og forsþónina. Englin hefur svo mikil sem hluti skrámu í þessum náttúruhamförum. Það ber að pakka. Eyjafólk er að sjálfssögði margt í sárum ennþá vegna síðustu atburða, en þau sár gróa og þá þarf

Framhald á bls. 12

„Veit ekki hver borgar matinn“

— segir Sigurgeir, matsveinn í Vestmannaeyjum

„ÉG bara hét áfram að bú til mat, og ég veit ekkert á hvers vegum eða á hvers kostnað,“ sagði Sigurgeir Jóhannesson, matsveinn um leið og hann rétti fréttamanni Morgunblaðsins disk með mat á í mótmeyti Ísflagssins, einn staðnum í Eyjum, þar sem mat er að fá.

Petta var að fimmtíðagsmorgun og Sigurgeir búnn að standa við pottana síðan á þrójudagsmorgun og mat-

Stokks-eyringar

— bjóða aðstoð og hjálp

Stokkseyri, 26. jan.

HREPPSNEFND Stokkseyrarrepps gerð á fundi sinum í dag eftirfarandi sampykkt:

„Hreppsnefnd Stokkseyrarrepps lýsir yfir innilegri samúð sinni vegna beirra hörmunga, sem dunið hafa yfir Vestmannaeyjar í þeim náttúruhamförum, sem nú standa yfir. Hreppsnefnd í sampykki að veita Vestmannaeyringum alla þá aðstoð og hjálp, sem í hennar valdi stendur.“

— Steingrímur.

Gáfu 100 þús. kr.

— til dvalarheimilissjóðs

Höfn, Hornafjörði, 26. jan.
UM seinstu áramót færðu þau hjónin Ljóunn Jónsdóttir og Benedikt Þórarinsson, til heimilis að Garðabruni 3, Höfn, hreppsnefnd Hafnarhrepps að gjöf eitt hundrað þúsund krónur í verðtryggðum spariskirkjelnum. Upphæðin er gefin til Dvalarheimilissjóðs Hafnar vegna vœntalegs ell- og dvalarheimilis í Höfn. Færir hreppsnefndin þeim hjónum hugheilar þakki fyrir gjöf þessa.

I ger barst fyrsta loðnan til Hornafjarðar. Var það Skinney, sem kom með 24 lestrir. Var loðnan að hluta fryst og að hluta sett í braðslu.

— Gunnar.

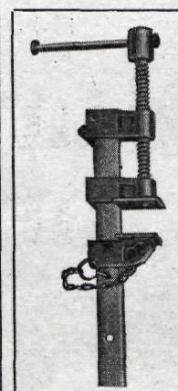
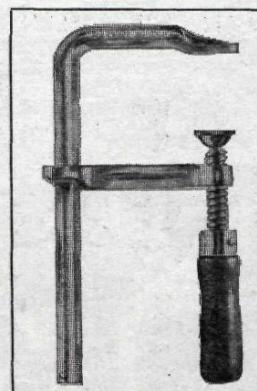
Schennongs minnisvarðar
Bíðjið um ókeipis verðskrá.
Ó Farimsgæði 42
Köbenhavn Ø

PLASTEINANGRUN GLERULL BYGGINGARVÖRUR VIBROF KÓPAVOGI
Sími: 40990

reglu og annarra þjónustustofnana. En þenman morgunn hafði Sigurgeiri borist óvænt hjálp. Ungur Vestmannaeyingur, sem vinnur á Sógu og

heitir Hörður, hann er kominn heim til að verða að líði. Hann var að taka til starfa í eldhúsini. „Er nokkuð annað að gera,“ sagði hann, „en

koma og reyna að hjálpa.“ Fram að því hafði Sigurgeir orðið að notast við hjálp skáta og annarra hjálparsveita.

HURÐAR PVINIGUR:

75 — 100 — 120 — 150 cm.

PVINGUR:

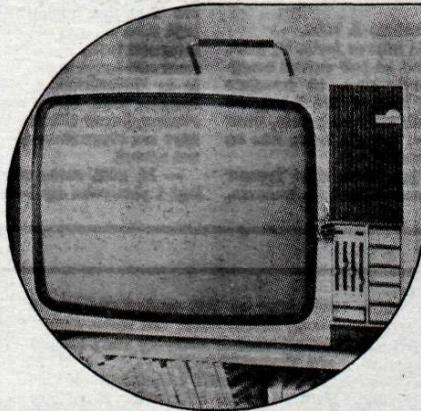
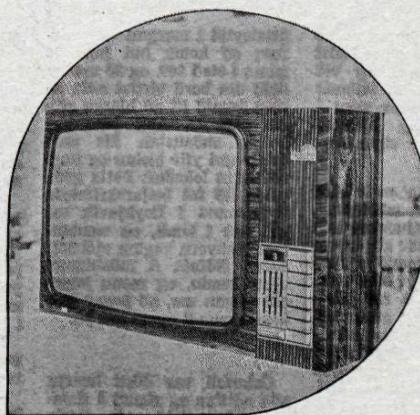
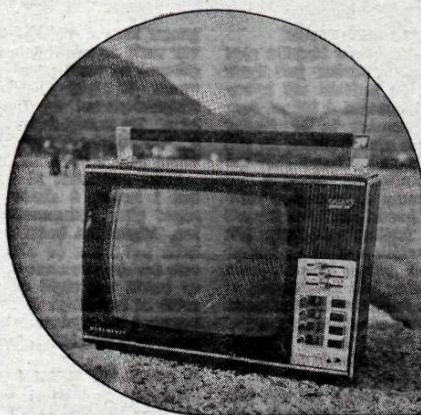
10 — 12 — 16 — 20 — 25 — 30

40 — 50 cm.

BRYNJA

Laugavegi 29, sími 24320.

Velkominn Smári

Þeir sem ætla að fá sér sjónvarpstæki, fagna allir Smára, því nú geta þeir fengið sér Nordmende Smára sjónvarpstæki.

Sjónvarpstækin frá Nordmende eru með smárum í stað lampu.

Það þarf ekki að fjölyrða um leiðindin, óþægindin og kostnaðinn, sem bilaður sjónvarplampi veldur.

Þeir, sem fá sér Nordmende sjónvarpstæki, burfa ekki að hafa áhyggjur af því að lamparnir bili, einfaldlega vegna þess að þeir eru ekki í tækinu, heldur transistorar eða smárar.

Slik tæknibyting skapar áhyggjuleysi árum, jafnvel áratugum saman. Þess vegna fagna allir komu þeirra.

Nordmende sjónvarpstækin eru þýzk úrvalsvara, tæknilega fullkomín og mjög formfögur, þau eru fáanleg í mismunandi litum og með viðaráferð.

Verð:

12 tommu frá kr. 19.500 | 20 tommu frá kr. 30.000 — 33.000

17 tommu frá kr. 28.000 | 24 tommu frá kr. 31.000 — 44.000

Við bjóðum þér að koma og skoða úrvalið.

Radio
BÚDIN

KLAPPARSTÍG — VIÐ NÓATÚN OG AKUREYRI.

HAMFARIRNAR Í VESTMANNAEYJUM

Frá Elínu Pálmaðóttur.

Vestmannaeyjum í gær. „THIS was their finest hour.“ — Petta var þeirra beztar ævistund, sagði Churchill gamli um brezku þjóðina, þegar hinn almenni borgari stóð keikur og bjargaði fóðurlandi sínus á striðsárunum. Petta datt mér oft í hug í nót, er ég var með um 30 manna hjálparklukki, sem gengur í að bjarga eignum samborgara sínna, áður en hús þeirra verða eldinum að bráð eða fara undir ösku.

Færri gámar komu — skipulag björgunarstarfs riðlast

Bessir piltar hafa unnið bindarlaust án hvíldar nót og dag i öskuregni og við erfiðar aðstæður, en látlauft gengið í húsinum, sem voru í mestri hættu, og bjargað verðmætum fyrir eignalaust fólk.

Í nót voru menn heldur bjartsynir í barnaskólanum, þar sem Reynir Guðsteinnsson skólastjóri stjórnar aðgerðum og þangað sem komið er með allar búslóðirnar úr húsum. Reynir átti von á 200 gáum um með Laxfossi í morgunni og 25 óþreyttum mónum til að hjálpa við að fylla þá og rýma skólanum fyrir nýja húsmuni. Og auk þess átti hann von á 30 manna völdu liði Vestmannaeyinga flugleiðis til að taku við svo að hans með gætu aðeins fengið nokkura tíma hvíld.

Pannig var ástandið heldur bjartara hjá þessum sárþreyttum mónum þegar ég yfirgef pá í nót.

• VONBRIGDI

Þá urðu mikil vonbrigði. Þegar ég var við höfnina um

áttaleytíð í morgun var Laxfoss að koma inn með 70 gáma í stað 200, og 25 manna liðið um borð virtist ætla að vera komið til að bjarga sínunum eignum. Auk þess var komin suðaustan átt með öskuregni fyrir bænni og flugvölinum lokaður. Petta góða valda lið frá þjóðarskrifstofu Eyjamaðra í Reykjavík sat því enn í landi, en væntanlegt einhvern veginn sjóleidis síðar. Nánfín á mónumnum voru komin, og menn komu sér saman um, að þegar þeir kæmu mundi muna um þá.

Óskufall var örðu hverju alla nótina og rigndi á tímabili. Vinnuflökkinar fjórir komu hálftraktir í barnaskólanum með hlössin úr húsum, sem voru í mestri hættu og að grafast. Peir vörpuðu aðeins öndinni og fengu sér kaflabóla. Þarna var finsta veizluborð; tertur og braud komu úr frystikistumum, sém peir voru að flytja, og greinilega eru margar myndarlegar húsmæður á þessum helmilum, sem nú eru að tvístrast.

Óskufall var örðu hverju alla nótina og rigndi á tímabili. Vinnuflökkinar fjórir komu hálftraktir í barnaskólanum með hlössin úr húsum, sem voru í mestri hættu og að grafast. Peir vörpuðu aðeins öndinni og fengu sér kaflabóla. Þarna var finsta veizluborð; tertur og braud komu úr frystikistumum, sém peir voru að flytja, og greinilega eru margar myndarlegar húsmæður á þessum helmilum, sem nú eru að tvístrast.

• FALLEGT INNBÚ

Og falleg eru innbúnum sem koma. Nú verður það fyrir einhverju hnjasí við björjunum eiginum. Auk þess var komin suðaustan átt með öskuregni fyrir bænni og flugvölinum lokaður. Petta góða valda lið frá þjóðarskrifstofu Eyjamaðra í Reykjavík sat því enn í landi, en væntanlegt einhvern veginn sjóleidis síðar. Nánfín á mónumnum voru komin, og menn komu sér saman um, að þegar þeir kæmu mundi muna um þá.

Matnum úr kistunum verður að henda eða hamr fer niður í Ísfélag, þar sem allt hjálparklukki boraðar, og kemur að góðum notum, enda yrði félög lykt í skólanum, ef matur fengi þar að skemmast í rafmagnslausum kistum.

Ég heyrði á tal píltannana meðan peir standa við og ég renni í bollana peirra.

— Ertu búinn að sjá þitt hús, segja peir hver við annan.

• HORFIÐ Á HÓL

— Já mitt er farið. Ég gekk yfir það, sá það varla í morgun, segir einn, en hverjum skyldi hafa dottið í hug að bitt ætti eftir að hverfa, næst um því priggja hæða hús og standandi á hól.

En peir taka ekki fremur úr sinum húsum en annarra,

ganga bara á röðina. Í nót var verið að losa húsin í Tún götunni og verið að reyna að tema öll hús austan við Heiðafellsbraut og Herjólfssbraut. En margt fallegt verður þar sjálfsgaft eftir, þegar húsin fara undir ösku.

Heitum mávast lá á gólfingu í hrúgu á einum stað, sagði einn björgunarmáðurinn. Elgandin hafsi sjálfur helli því fram úr skápnunum, sem honum var annat um, þegar pakkið var sigð og húsið orðið af hættulegt til að vera lengur í því. Skápnun kippti hinn með sér út.

• HAGGAST EKKI

Reynir skólastjóri talar í símann og greiðir úr öllu. Hann hefur sofið einu sinni í tvo tímum og annað skipti í þrjá tímum síðan gosið hófst að fararnótt laugardags, en Reynir er ljúfmennskan sjálf og haggast ekki. Hann svarar í símann, þegar fólk hringir og sprý um eigin sinar eða biður um aðstoð.

— Já góði, settu allt lauslegt í plastpoka og kassa, og

skildu það eftir í opnu húsinu. Við tökum það þegar að því kemur. Já góði, alit i lagi, við göngum á röðina.

— Ármann, segir Reynir við skólastjóra Stýrimannaskólanum sem er í hjálparklukki, farðu niður í Heklu og Herjólfssbraut, sem voru að koma með fólk, og fáðu tvo rafvirkja og tvo pipulagningum til að verða eftir og vinna með okkur og elthvað fleira af rökum mönum. Við höfum leyfi fyrir þeim, ef þeir vilja vera eftir.

• SKIPULAG RIÐLAST

Þegar ég sprýr hann um morguninn hve margir sjálfboðalíðar hafi bætzi við um nótina er svarið: fimm. Ég heyrí að hann er líka að reyna að vísuga áttu til túbila til að flytja þessa væntanlegu 200 gáma — „ómóglugt!“ Ég verð að fá þá. Við getum haft fjögur gengi og þurfum þá sex bila fyrir þau,“ heyrði ég hann segja.

Nú um morguninn kl. 10 hefur allt það skipulag riðlast. Gámarinn komu ekki og auka líðið ekki heldur. Hvað nú? „Nú verð ég að skipuleggja þeim aftur,“ er það eina sem Reynir segir. En hann lætur einhverja píltana, sem staðið hafa og unnið í fjóra sólarhringa, leggja sig niður í skólahúsnu.

KOMA OG FARA

Um nótina hefur þó sáratíð temzt á neðri hæðunum, en það er nauðsynlegt svo ekki þurfi að bera húsgagna upp á eftir hæðir. Vestmannaeyjabátnar hafa verið að koma og verið að sækja ákvæðar búslóðir vina og kunningja. Það er afhent og skráð: búslóð Kristínar fer með Hugin. Hugin er báinn að fara fimm ferðir a milli, og það hafa margin aðrir bátar líka gert, til dæmis Gullberg og Halkion og margir fleiri. Peir taka veðarfæri og eittvað af búslóðum í hverri ferð.

En píltarnir þrjátíu, sem ég sá í nót, eiga skilið aðstu orðu, og ummili Churchills gamla eiga vissulega við um þa og marga fleiri Eyjábúa, sem hér eru á staðnum og vinna sin störf.

— Á örlagastundi

Framhald af bls. 10

vettvangur þessa fólkis, Vestmannaeyjar, að vera til reiðu.

Einn dagur er sem þúsund ár fyrir ellifbinni og þúsund ár einn dagur, eins og segir í þjóðsöngum okkar en við verðum að hugsa í styttri tímabendum nái. Við vitum ekki hvað petta eldgos stendur lengi en við vitum, að hegt er á margan hást að halda í við afleðingar þess, ef allir leggjast á eitt og íslenska ríkið virði drengskap. Orð ein hreinsa ekki byggð Vestmannaeyja eða koma

bæjarlífini í gang. Orð ein vinna ekki fyrir fjölskyldum Eyjafólk fjarri helimum sinum. Með því, að launa Vestmannaeyinga til endurbyggings og björgunarstarfs í Vestmannaeyjum mundi íslenska ríkið ekki aðeins sýna drengskap við Vestmannaeyinga heldur einnig sig sjálf.

Það þarf að koma á ólíilegri þjónustu í Eyjum nú þegar, læknun, peningastofnunum, verzlunum og ýmsum fleiru, fílagmarki — jú, allt í lagi, það vindur upp á sig. Nú þegar þarf að koma með hundruð manna, þá komin teki og vinna með viðsýnni skipulagningu að þessum mál-

um, áður en það verður um seinan — og brýtur niður trú fólkum, sem á framtíðarverfi sínar og starf bundið við Vestmannaeyjar.

Það var drifin í hlutunum nótina forðum, þegar bátaflotinn flutti nær alla Eyjábúa til lands á fælinum klukkustundum. Þá sat fólk þétt og stóð saman sem einn maður, eins og það hefur svo oft orðið að geri hér í Vestmannaeyjum. Í einum bátnum til daemis, 270 tonna bát, voru fluttir 420 manns, 250 á bílfari og í brú og 170 í fiskilestinni. Það er erfitt að gera sér þetta í hugarlundun en pannig var það.

Okkar stríð hefur ekki verið við eldgos, það hefur verið við hafsi —

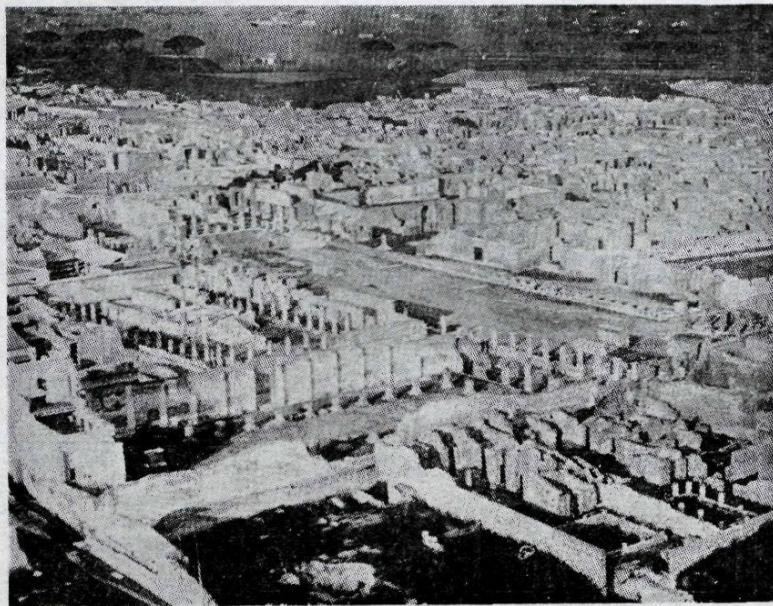
og á þessari öld hefur það tekið líf 500 sona Vestmannaeyja. Miðað við það eru eldgosið og askan smámal. En Eyjafólk er ekki tamt að rétta fram hendumar og bíða. Gefið því kost að að vinna — vinna að endurreið bæjar síns og það mun borga sig. Nú dugir ekkert annað en snörf framkvæmd og áraðni.

Íslensk stjórnvöld! Þetta er skrifad á örlagastundi. Er ekki mál að taka að minsta kosti aðra hondina úr vasanum!

Á slókkvistöð Vestmannaeyja kl. 5 aðfararnótt laugardags, lesið upp fyrir björgunarliðið og samþykkt samhljóða.

Arni Johnsen.

HINN 24. ágúst árið 79 eftir Krist eða fyrir nærrí 1900 árum, gerðust þau óskóp á Italiu, að eldfjallid Vesúvius, sem þá um langt skeið hafði haft hægt um sig, tók skyndilega að gjösa. Gifurlegu magni af ósku og vikri rigni yfir hérðunum umhverfis og margar borgir og bær, svo sem Pompeii, Herculaneum og Stabiae grófust algjörlega í kaf. Ibúar borgarinnar Pompeii urðu verst úti. Gosið kom svo snöggt yfir þá, að margir þeirra komust ekki undan, en grófust undir vikurlaginu, sem varð 6–7 metra djúpt. Um 3000 manns eru taldir hafa farizt þarna. En vegna þess hve borgin gróft skýndilega undir gosenum, hefur hún varðveitit óskemmd óldum saman og þegar farið var að grafa hana upp á síðari tímu.

Pompeii grafin úr ósku. Myndin gefur góða hugmynd um stærð borgarinnar.

Pompeii - Fornaldarborgin sem varð eldgosi að bráð

um, kom í ljós, að þarna var að finna heillegustu byggð, sem geymzt hafði eftirkomandi tínum frá dögum Rómverja hinna forn.

Bæta lýsingin, sem varðveitit var að þessu ógmarsosi í Vesúviusi, er eftir þá ungan mann, Plinius yngri, sem lýsti gosinu í tveimur bréfum, en varðveitit hafa. Hér aðáttir að nekkri stuttir kaflar úr þessum bréfum.

— Hinn 24. ágúst á prettanda timanum benti móðir min mér á óvenjulegt ský. Úr þessari miklu fjarlægð

var ógerlegt að gera sér grein fyrir, upp af hvaða fjalli skýið steig. Síðar sýndi það sig, að það var Vesúvius. Eg get ekki gefið nákvæmari lýsingu af lögum skýsins en að líkja því við tré, því að það teygist upp í loftið beint eins og trjástofn og breiddi þar úr sér eins og trjákróna. Þegar myrkrið skal á, varð þetta að skelfilegri sýn. Það mætti sjá elda brjóstast út á mórgum stöðum í Vesúviusi. Frændi minn hélt áfram að ítreka, að þarna væri bara um brennandi porp að ræða,

sem bændurnir hefdu yfirgefjöldi í skelfingu. Síðan lagðist hann til hvíldar og fél i djúpum svefn. En þegar garðurinn, sem lá að svefnherbergi hans, var næstum orðinn fullur af vikri og ósku og hann myndi ógerla komast burt, ef hann yrði þarna lengur, þá var ákevðið að vekja hann.

Hann reis á fætur og slóst í hóp með þeim Pompejanum og hinum, sem verið höfuðið vakandi allan timann. Þeir ræðdu um, hvort heppilegt væri að vera um

kyrr í húsinu, sem nötraði hvad eftir annað af heiftarlegum og skyndilegum jarðskjálftum eða hvort betra væri að dveljast úti undir berum himni, þar sem vikurinn, enda bethann væri léttur, fél i svo þétum hriðum, að öllum stóð skelfing af. Síðasta leiðin var valin sem hættum innst. Fólkid batt þúða og handklædi um höfuð sér sem eins konar vörn gegn vikurregnini.

Það var nú kominn dagur annars staðar en hér ríkti svartara myrkur en að dímm-

stu nöt. Hér og þar var myrkrið roflið af eldblossum. Það var ákevðið að ganga út að ströndinni til þess að kanna, hvort unnt yrði að komast burt þá leið, en hafið hafði hækkað og komin var í það mikil ólga. Þarna lagðist frændi minn niður á teppi, sem breitt var út fyrir hann og bað um svoltið af köldu vatni, sem hann saup síðan nokkrum sinnum á.

Augnabilki síðar jukust eldslogarnir og sterkt brennsteinslykt barst, sem knúði frænda minn til þess að standa upp. Hann gerði tilraun til þess með aðstoð tveggja af þrælum sinum, en fél strax niður og var láttinn. Æg geri ráð fyrir, að hann hafi kafnað að hinum þéttu gufum, því að hann hafði lengi haft léieg lungu. Strax og birti, sem gerðist fyrst á þrója degi eftir þennan sorglega atburð, fannst lík hans óskemmt og án sára. Hann líkist meira sofandi manni en látnum.

Þetta er aðeins ein af mörgum sársaukafullum atburðum og sýnum, sem Plinius yngri lýsir í Pompeii og nágrenni, en borgin stóð við Naþólfliða. Enda bött ekki hafi til allra hammingju, hlötzit manntjón af náttúruhamförum í Vestmannaeyjum nái, er spurningin hvort bærinn eigi eftir að grafast undir vikur og ósku. Norskur jarðfræðiprófessor sagði í vikunnini, að gosið i Heimaey kæmi sér naumast mjög á óvart. Engin gæti sagt fyrir um, hvenær „útdauð“ eldfjall að lifandi jarðeldasvæði, lifnuði við aftur. Kannsí ættu Vestmannaeyjar eftir að verða Pompeii tuttugustu aldarrinnar.

Neskaupstaður:

Almenn fjársöfnun — til styrktar Vestmannaeyingum

Neskaupstað, 26. jan.

A FUNDI í bæjarstjórn Neskaupstaðar, sem heldum var í dag, var samþykkt eftirfarandi til-laga:

„Vegna þeirra náttúruhamfara, sem nú eru í Vestmannaeyjum, og þeirra erfðeika, sem búaðar eiga við að striða af þeirra völdum, samþykkit þeirar stjórn Neskaupstaðar eftirfarandi:

1. Bæjarstjórn kýs á þessum fundi þriggja manna nefnd úr sínun hópi, auk bæjarstjóra, sem vera skal formaður hennar. Skal hún gangast fyrir almennri fjársöfnun í bænum, þeð meðal almennings og fyrirtækja, til styrktar Vestmannaeyingum. Skal nefndin þegar í stað leita samstarfs við þau fóði í bænum, sem hún telur ástæðu til, og fara fram á að þau skipi hvert um sig einn mann í nefndina.

2. Bæjarsjóður leggur fram 200 þús. kr. í söfnuninni, að þess skal hann greiða þann kostnað, sem að söfnuninni leiðir, svo sem þrentun og auglýsingar, ef til kemur, en þess er vænti, að söfnunarstærði verði unnið af sjálfbóðalíðum.

3. Bæjarstjórnin væntir þess, að fiskkaupendur og vinnumeitendur hér í bænum greiði svo sem

framast er unnt fyrir fisklöndun Vestmannaeyjabáta, sem hingað kunnna að leita, og gefi Vestmannaeyingum kost á vinnu eftir því sem frekast er unnt.

4. Bæjarstjórnin væntir þess einnig, að þeir húseigendur, sem aðstöðu hafa til, láti Vestmannaeyingum, sem hingað kunnna að koma, húsnæði í té.

Útvarpið:

Óviðunandi að vera án varaafslsstöðvar — segir í ályktun Útvarpsráðs

ÚTVARPSRÁÐ samþykkti einróma á fundi sinum í fyrra ályktu: „Þar sem segir, að óviðandi sé, að útvarpið sé án varaafslsstöðvar á neyðartínum. Fer ályktunin hér á eftir:

„Útv. ríðaráð vill veikja athygli Almannavarna, ríkisstjórnarinnar og alls al menningars á þeiri staðreynd, hev útvarpið hefur miklu hlutverki að gegna við hvers konar almannavarnir, eins og voxfleigr atburðir síðustu daga hafa ljóslega sýnt.“

Mæð þetta í huga verður ekki lengur við það unað, að varaafslsstöð sé ekki fyrir hendi til þess að hægt sé að halda uppi ótrúfluðum útsendingum, þótt meiri eða minni rafmagnsbláni mikum erfðileikum.

Vestmannaeyjar er þýðingarmesta hófnin fyrir fiskveiðar út af suðurströnd landsins, vegna náægðar við hin austugu fiskimið. Þær eru nokkrar stærstu frysthlús landsins. Útflutningur frá Vestmannaeyjum er um 12% af heildarútflutningsverðmæti sjávarafurða, sem eru um 80%

5. Loks mælist bæjarstjórnin til þess, að bæjarbúar leggi fram til styrktar Vestmannaeyingum einiglaunum hið minnsta.“

Tillaga þessi var samþykkt með niu samhjóða atkvæðum.

— Ásgeir.

Söfnun fyrir ÍBV

STYRKTAFLÉLAG Íþróttabandalags Akranorens hefur hafði súðun fyrir Íþróttabandalag Vestmannaeyja. Söfnunarlistar liggja viða frammi og verður fénu varði til að léttu undir með ipróttamönnum úr Eyjum.

EFTA-ráðið hefur á fundi sinum í dag fengið bráðabirgða upplýsingar um hiti alvarlega ástand, sem skapazt hefur vegna eldgossins í Vestmannaeyjum út af suðurströnd Islands.

Ráðið gerir sér fulla grein fyrir, hversuðu alvarlegt ástandið er fyrir íbúana, þar sem reynzt hefur nauðsynlegt að flytja bunt 5000 ibúa eyjarinnar og aðeins eru fyrir í Vestmannaeyjum örfaír menn til að sína nauðsynlegustu störfum. Þessi brottflutningur veldur íslenzku þjóðarinni mikum erfðileikum.

Vestmannaeyjar er þýðingarmesta hófnin fyrir fiskveiðar út af suðurströnd landsins, vegna náægðar við hin austugu fiskimið. Þær eru nokkrar stærstu frysthlús landsins. Útflutningur frá Vestmannaeyjum er um 12% af heildarútflutningsverðmæti sjávarafurða, sem eru um 80%

Hross fyrir
44 millj. kr.

BÚVÖRUDEILD Sambands íslenzkra samvinnufélaga flutti út 877 hross á fæti á síðasta kl. 44 millj. kr. Árið 1971 voru 593 hross flutt út fyrir 26 millj. kr. Hestarnir voru allir flutti flugleidiðs.

Samúðarkveðja frá EFTA-ráðinu

EFTA-ráðið hefur á fundi sinum í dag fengið bráðabirgða upplýsingar um hiti alvarlega ástand, sem skapazt hefur vegna eldgossins í Vestmannaeyjum út af suðurströnd Islands.

Ráðið gerir sér fulla grein fyrir, hversuðu alvarlegt ástandið er fyrir íbúana, þar sem reynzt hefur nauðsynlegt að flytja bunt 5000 ibúa eyjarinnar og aðeins eru fyrir í Vestmannaeyjum örfaír menn til að sína nauðsynlegustu störfum. Þessi brottflutningur veldur íslenzku þjóðarinni mikum erfðileikum.

Vestmannaeyjar er þýðingarmesta hófnin fyrir fiskveiðar út af suðurströnd landsins, vegna náægðar við hin austugu fiskimið. Þær eru nokkrar stærstu frysthlús landsins. Útflutningur frá Vestmannaeyjum er um 12% af heildarútflutningsverðmæti sjávarafurða, sem eru um 80%

Ekið á two unglinga

TVEIR 14 ára unglingar, piltur og stúlka, hlutu nokkrar meiðslar, er þau urðu fyrir bifreið að gangbraut á fimmtíðsgvöldið. Á þessum sama síða varð að annað underðarslys fyrir tveimur víkum, er 15 ára stúlka varð fyrir bil og höfuðkúpubrotunaði. Á milli kl. 13 og 14 á föstudag urðu tveir harðor áréksstrar, annar á móttum Gufunesvegar og Vesturlandsvegar, þar sem voru óvrbubreiðar og fólkssbifreiðar lento saman og skemmdust talsvort, og hinn á Hölmgarði í Reykjavík, þar sem tveir fólkssbifreiðar lento saman. Kona og drengur í annari bifreiðinni hlutu minni háttar meiðslu, og bifreiðarnar skemmdust mikil.

Morgunblaðið

Útgefandi hf. Árvakur, Reykjavík.
 Framkvæmdastjóri Haraldur Steinsson.
 Ritstjóri Matthias Johannesson,
 Eyjólfur Konráð Jónsson,
 Styrmir Gunnarsson.
 Ritstjórnarfultur Þorbjörn Guðmundsson.
 Fréttastjóri Björn Jóhannesson.
 Auglýsingastjóri Árni Garðar Kristinsson.
 Ritstjórn og afreidslu Aðalstræti 6, sími 10-100.
 Auglýsingar Aðalstræti 6, sími 22-48-20.
 Áskrifartjald 225,00 kr. á mánuði innanlands.
 Í lausasölu 15,00 kr. eintakid.

morgun var haldinn fundur í ríkisstjórninni og leiðogar stjórnarandstöðuflokkanna bodaðir á hamn og þeim kynntar hugmyndir, sem sérfræðingar hafa unnið að í samráði við ríkisstjórnina, um fjárlöfun til þess að standa undir kostnaði við það áfall, sem orðið hefur í Vestmannaeyjum. Óhætt er að fullyrða, að enginn Íslendingur telur eftir sér að leggja fram sinn skerf í þessum efnum. En það er sjálfsögð

að samúð í garð Vestmannaeyinga er almenn eins og meðan hefur komið, vegna þess ara ógnaraturða, sem þar eru að verða og menn sjá því miður ekki fyrir endann á.

Bótt Vestmannaeyingar hafi jafnan verið ótrauðir í því og séu enn að vilja bjarga sér sjálfir, þá purfa þeir heldur ekki að efast um vilja alls almennings, bæði til hlutteknigar og þáttöku í þeirra almennu vandamálum.

Sjálfstæðisflokkurinn er reiðubúinn til samstarfs við ríkisstjórnina um úrlausn í þessum sérstæða vanda. Mörg viðfangsefni krefjast skjótar úrlausnar og eru bæði sálraens og efnahags-

legs eðlis fyrir það fólk, sem misst hefur heimili sín og eigin.

Aðskilegast er auðvitað að full samstaða takist um aðgerðir en það tekst því að eins, að hinum almenna efnahagsvanda verði ekki blandað inn í þær. Fullt samráð verður að hafa við stjórnarandstöðuna og eðlilegt tillit að taka til þeirra athugasemda og ábendinga, sem þingflokkar stjórnarandstöðunnar kunne að koma fram með. Er þess að vænta, að svo verði gert. Á örlogatínum ríður á samstöðu og allir aðilar hljóta að leggja sitt af mörkum til þess að svo megi verða.

ÞINGAD UM BJARGRÁÐ

Athygli allra landsmanna beinist þessa dagana að Vestmannaeyjum og því, sem þar er að gerast. Sl. nót hélt óskufallið áfram og skuggalegt er um að litast í Eyjum. Ænn hljótum við að voma, að þessum ógnaraburðum linni en taka verður því, sem að höndum ber og

bregðast við af dirfsku og karlmennsku. Hvað sem gerist á næstu dögum og vikum munu allir Íslendingar standa saman um það, að byggð verði tryggð í Vestmannaeyjum til frambúðar.

Þingflokkarnir ræða nú um helgina þau óvæntu viðhorf, sem skapazt hafa. Í gær-

krafa, að aðgerðum verði haldið algerlega aðskildum frá öðrum vandamálum í efnahagslifinu.

Í viðtali, sem birtist við Jóhann Hafstein, formann Sjálfstæðisflokkins, í Morgunblaðinu í dag, segir hann m.a.: „Ekki fer á milli málá,

þótt hrikalegir atburðir séu að gerast í Vestmannaeyjum þessa dagana og mikil eignatjón hafi þegar orðið. 20 hús brunnin og önnur 20 horfin í ösku og víkurgjall, er enn hægt að bjarga miklu verðmætum. Til þess að svo megi verða þarf umfangsmikið og skipulegt björgunarstarf að þara fram í Eyjunum. Undanfarna daga hafa tiltölulega fámennir hópar manna unnið þroflaust á nú um helgina.

við björgunarstarf og margir engan svefn fengið sólarbringum saman. Hér þarf að ráða bót á tafarlaust nū um þessa helgi og hefur raunar verið unnið að því. Fjölmennar að björgunarsveitir þurfa að vera í Vestmannaeyjum til þess að vinna að björgun þeirra verðmæta, sem umt er að koma undan. Á þetta hefur skort síðustu daga en væntanlega verður breyting

hálf annað ár við aðstoð þá, sem þjóðin í heild mun auðvitað veita Vestmannaeyjum, þegar séð verður fyrir endanum á eldgosinu.

Frábær frammistaða

Nú reyndi fyrstu sinni á Almannavarnir, og þær stóðust raunina með prýði, eins og alþjóð er kunnugt. Þegar Jóhann Hafsteini barðist fyrir því, að hér yrði komið upp almannavörnum, var að honum ráðið með dölgshætti, ekki sít að þjóðviljanum, sem þá var undir stjórn númerandi lönbarráðherra, og að síðan hefur það bláð viðhátt köpuryði, er almannavarnir hefur boríð a góma. En lengur verður

Reykjavíkurbréf

Laugardagur 27. jan.

Aftur blómast mannlíf

„Náttúruhamfarirnar í Vestmannaeyjum eru einn þeirra atburða, sem gera öll orð vanmegna. Og þó — þau má þó alltaf nota til að tjá hug sinn í þökk fyrir það, að svo óskaplegur háski við þejarvegginn í einum fjölmennasta kaupstað landsins skyldi riða yfir, án þess að nokkurt mannsbarn biði líftjón eða líma.“

Pannig hófst ávarp Kristjáns Eldjárns forseta Íslands, til þjóðarinnar á hinum ógnbrungna degi, þriðju einginum 23. janúar 1973. Á örlogastundum í lífi þjóðar er mikilvegt, að þær elgi mikillhæfa leiðtoga. Ávarp forseta Íslands í hádegðsútvarpini s.l. þriðjudag og þær biskupsins yfir Íslandi, Sigurbjarnar Einarssonar um kvöldið, sýndu, að þessi tvö embætti skipta mikilhærir menn, sem almjóðarhylli njóta.

„Þegar mikil atburðir gerast, eiga lítil karlar að þegja“, sagði Stein Steinar, þegar hann var spurður að því, hvað hann vildi segja um Nobelsverð launaveitinguna til Halldórs Laxness. Sumir halda sjálfsgatt, að auðveldast sé að rita í blöð, er mikil atburðir gerast, en svo voeflegr geta þeir orðið, að brött bresti til að fylla um þá. Það verður því áreiðanlega fyrirgefið, þótt i þessu Reykjavíkurbréfi verði fátafellega um náttúruhamfarirnar fjallað og gripið til orða forseta Íslands, en i niðurlagi ávarps síns segir hann:

„Eg lýk þessum ávarpsordum með því að láta í ljós samhug að okkur að lifa lífinu. Landið með því fólk, sem hefur orðið að lifa líka, og þá staðreynd harm-

yfirgefa hús og heimili í mikilli skyndingu, og þá von og baen, að sú stund komi áður en varir, að aftur blómist mannlif í hinnum fógru og frægu eyjum, því að vist mun það ekki búa Vestmannaeyjum í hug að láta undan síga fyrir þeim aðsöpmikni nágrönnum, sem gert hafa þeim bungar búsfjár nū um sinn.“

Nábýlið

Nábýlið íslenzku þjóðarinnar við eldinn hefur það það að verkum, að mennt aðrast ekki, bött hann bæri að sér, en gösi í eyjum var þó ógnarlegra en nokkurn óráði fyrir. Óg þó — eftir Surtseyargosið munu Vestmannaeyingar hafa leitt að því hugann, hvað gerast mundi, ef eldgos yrði að Heima. Óg ekki er óliklegt, að þær hafi óttast til þeirra ógnarlega takana að sigra aðrast.

Hvert einasta mannsbarn á Íslandi mun fúslega taka að sig byrðar til að græða þau sár, sem nū kuma að opnast. Við bíðum og sjáum, hvert tóan kann að verða, en þegar það skýrist, verður hafist handa og það bætt, sem úrskelðis kann að fara.

Að gefnu tilefni

I forystugrein Timans í dag (laugardag) er vikil að leiðara Morgunblaðsins í forystugrad, þar sem ríkisstjórnin, að gefnu tilefni, var vörðuð við því að blanda saman ráðstöfunum vegna ófállsinni í Vestmannaeyjum og efna hagsaðgerðum, sem hún kynni að telja nauðsynlegar vegna heimilítíbuns vanda að svíði efnahags- og atvinnumála. I forystugrein Timans í dag segir um þetta: „Það er því alveg ótimabært og ástæðulaust þegar Mbl. fer að meða sérstök varnaðarorð til ríkisstjórnarinnar í forystugrein sinni í gærmorgun og varu hana við að tengja síðla fjaröflun við önnur efnahagsmáli.“

Vega þeirra orða Timans, að hér hafi verið um „ótimabæra og ástæðulausa“ aðvörun að ræða, verður ekki hjá því komið að skýra frá fyrstu hugmyndum ríkisstjórnarinnar um ráðstofanir vegna atburðanna í Vestmannaeyjum. Þessar fyrstu hugmyndir, sem ríkisstjórnin leitaði eftir stuðningi við voru þessar:

1. Væntanleg samningsbundin

leggs eðlis fyrir það fólk, sem misst hefur heimili sín og eigin.“

Aðskilegast er auðvitað að full samstaða takist um aðgerðir en það tekst því að eins, að hinum almenna efnahagsvanda verði ekki blandað inn í þær. Fullt samráð verður að hafa við stjórnarandstöðuna og eðlilegt tillit að taka til þeirra athugasemda og ábendinga, sem þingflokkar stjórnarandstöðunnar kunnu að koma fram með. Er þess að vænta, að svo verði gert. Á örlogatínum ríður á samstöðu og allir aðilar hljóta að leggja sitt af mörkum til þess að svo megi verða.

Öllum er ljóst, að hér er um að ræða almennar efnahagsráðstafanir, og vel má vera, að svo sé nu komið efnahag landsins, að nauðsynlegt sé að gera einhverjar ráðstofanir í þessa átt. En það kemur auðvitað tjónini í Vestmannaeyjum ekki nokkurn skapadan hlut við.

Auðvitað hefur mikil tóan orðið, og vera kann, að það verði meira en menn sjá nū fyrir, þótt allir voni að úr rættist, aður en langt liður. Langvarandi stöðvun avtinnurekstrar er líka þungar, en það hefur þó margssinni, en hent í verkföllum, að mikil tóan hefur af hlötum fyrir þjóðina í heild. En hvað sem því líður, þá hlýtur það að teljast furðu legt hugarfar að ætla að tengja almennar efnahagsráðstafanir vegna óstjórnar undanfarari

Jóhann Hjálmarsson

STIKUR

Um silfurhest

SKÁLDSAGAN Hreiðrið eftir Ólaf Jóhann Sigurðsson var valin besta bók ársins 1972 af bókmennittagagnrýndum dagblaðanna. Sú níðurstaða kemur á óvart vegna þess að dómar gagnrýnduna voru yfirleitt ekki lofsamlegir. Ónnur bók eftir Ólaf Jóhann Sigurðsson, ljóðabókin Að laufurjum, fékk einnig mórg stig í atkvæðagreiðslu gagnrýndunna, svo að segja má að Ólafur Jóhann Sigurðsson hafi verið kjörinn höfundur ársins 1972. Auk þessarar tveggja bóka kom út í fyrra smá-sagnasafni Seint á ferð eftir Ólaf Jóhann, en það fékk ekki stig í atkvæðagreiðslunni.

Eftir að greidd höldu verið atkvæði kom í ljós að Ólafur Jóhann Sigurðsson hafíð fengið 200 stig fyrir Hreiðrið og 175 stig fyrir Að laufurjum, en Vésteinn Lúðvíksson 300 stig fyrir skáldsöguna Gunnar og Kjartan. Áður en atkvæðagreiðslan fór fram höldu gagnrýndur gert með sér samkomulag um að ef einn höfundur fengi fleiri stig samanlagt fyrir tvær eða fleiri bækur en sú bok annars höfundar, sem stigahæst yrði, skyldi kjósa á ný um þjár eftstu bækurnar og sú kosning ráða úrlitum. Þær bækur, sem kosið var um í annað sinn, voru því Hreiðrið, Að laufurjum og Gunnar og Kjartan. Úrslit þeirrar atkvæðagreiðslu eru þau, að Hreiðrið hlaut 450 stig, Gunnar og Kjartan 350 stig og Að laufurjum 275 stig. Ólafur Jóhann Sigurðsson

son varð því að sigurvegari í þessari atkvæðagreiðslu. Það skal tekið fram, að ekki hefur það áður gerst í atkvæðagreiðslu um bestu bót ársins að sami höfunderim fái stig fyrir tvær bækur. Eins og kunnugt er tilnefnið hver gagnrýndandi þjár bækur og fá þær 100, 75 og 50 stig. Hverjum rithöfundi má aðeins veita stig einu sinni á hverjum atkvæða- seðli þótt fleiri en ein bók hafi komið út eftir hann á érinu.

Um fáað skáldsögur hefur verið meira delt en Hreiðrið. Ýmsir hafa tekið til máls, bæði lesendur og rit höfundar auk gagnrýnduna. Að því má eflaust fáa gild rök að Hreiðrið sé ekki með merkari bókum Ólafs Jóhans Sigurðssonar, en alla vegar fer ekki illa að því að jafn vandvirku rithöfundur og Ólafur Jóhann fái Silfurhestinn. Svo hléðregur hefur Ólafur Jóhann verið að tími var til kominn að ham kæmisti í svíðljósið. Þekktastur er Ólafur Jóhann fyrir skáldsögur sínar Fjallid og drauminn (1944), framhald hennar Vorköld jörd (1951) og Litbrigði jarðarinnar (1947), sem er talin með bestu skáldsögum eftir íslenskan samtímaþófundum. Ólafur Jóhann Sigurðsson, sem er fæddur 1918, vakti kornungur á sér athygli með barnakinni Við Álfavatn (1934). Eftir hana hafa komið út margar skáldsögur og smásagnasöfn auk tveggja ljóðabókum. Vafalaust mun sú ákvörðun gagnrýnduna að veita Ólafi Jóhanni

augu með 150 stig. Þorsteinn frá Hamri fær 125 stig fyrir Veðrahjálm, Halldór Laxness 75 stig fyrir Guðgjafabulu, Gréta Sigfúsdóttir 50 stig fyrir Fyrir opnum tjoldum og Thor Vilhjálmsson 50 stig fyrir Foldu.

Það kemur á óvart að Guðgjafabula Laxness skuli ekki fá fleiri stig í þessari atkvæðagreiðslu því að hún er tvímaðalaust skáldsaga ársins 1972. En ástæðan er líklega sú að Laxness hefur áður fengið Silfurhestinn fyrir Kristnihald undir Jókli? Annað undrunarefnin er að Thor Vilhjálmsson fær aðeins 50 stig fyrir Foldu og er neðstur á blaði ásamt Grétu Sigfúsdóttur. Af viðókum gagnrýnduna við Foldu mætti ráða að þar væri ból í lkleg til að fá Silfurhestinn, en einhverra hluta vegna hafa gagnrýndur peir, sem hrósuðu Thor fyrir bókina, ekki treyst sér til að standa vð orð sin.

Matthias Johannesson og Þorsteinn frá Hamri gjalda þess að áhugi sumra gagnrýnduna á ljóðlist virblist mjög takmarkaður. Skáldsagan er i nýðinni hjá þeim um þessar mundir. Hvad sem öðru liður þá hefur Silfurhesturinn sannað að hann er þess megnugur að beina athygli manna að bókmennitastarfsemi í landinu. Þeir rithöfudur, sem fengið hafa Silfurhestinn, eru allir, hver að sinn hátt, góðir fulltrúar íslenskra bókmenna. Nánir þeirra eru rifjuð upp hér að lokum til staðfestingar: Snorri Hjartarson, Guðbergur Bergsson, Halldór Laxness, Helgi Hálfdanarson (hafnabi verðlaununum), Jóhannes úr Kötum, Indrið G. Þorsteinsson og Ólafur Jóhann Sigurðsson.

sem að um að ekki um það deilt að almanna-varnir eru sjálfsgöðar.

Aðvítind eiga margir fleiri en þeir, sem forsjá almannavarnar hafa, skíldar þakkir fyrir framgönguna, og þá aðvítind að fyrst og fremst Vestmannaeyingar sjálfir, sem hiti og þungi dagsins — og næturinnar í elg-ílegum skilningi — hvíldi á. En þótt svo vel tekist til um björg un mannslifa í Vestmannaeyjum, hjóta með nái að leiði hugann að því, hvað unnt sé að gera til að vera betur bónin að mæta vanda, sem að höndum kann að bera.

Ljóst er, að nauðsyn ber til að skipuleggja fyrirfram allar aðgerðir, sem til yðri gríplóð við náttúruhamfarir á hverju einstökum landsvæði, svo að til sliks áætlana megi grípa samstundis, ef óhapp verður, eins og

raunar var gert að þessu sinni. En hvað með alla tekní nútímans? Ef menn geta flogið til annarra hnatta, er þá ekki hugsanlegt að þeim gæti tekizt að finna upp aðferðir til að belna hraunstráum í ákveðna átt? Og ef menn geta jafnað borgir við jördö, er þá ekki hugsanlegt að unnt sé að sprengja skarð i eðfjallsbrún, svo að hraun renni þar, sem sítz veildur tjóni?

Það er eðillegt, að menn velti fyrir sér spurningum eins og þessum, og um þær þyrfti að spinnast umræður milli þeirra, sem beztu pekkingu hafa því að viðsusega er þess að vanta, að rannsókn þessara bátta getti borið einhvern árangur, ef ekki nú í Vestmannaeyjum, þá næst þegar við purfum að síðana frammi fyrir svipuðum vanda.

Og eldgos gerast nú tið. Á ald artjörðungin hefur fimm sinnun gosið. Hekla tvísvær, Askja einu sinni, Surtsey og síðan gosið á sjálfri Heimaey. Má þá ekki gera ráð fyrir fleiri stórvíðubúrum, og er ekki timabært að búi sig undir þá?

Friður í Vietnam

Eins og eðillegt er, hafa hinri ógþrungruviðborir í Vestmannaeyjum valdið því, að naumast hefur manna á meðalri minntz á þann stórvíðubúrum að lok skulnir lokði styrjaldarótanum í Vietnam. Sú styrjóð hefur verið ein hin ógnarlegasta í allri sögu mannykns. Þar hefur geisalda borgarastyrjöld, þar sem braður hafa barizt. Þar hefur samhlíð verið beitt vopnum formaldar og fullkomnuðu hernaðartækni nútímans.

Inn í þessa styrjöld hafa stórveldi dreigzt beint og óbeint. Sovétríkin og Kina hafa veitt öðrum styrjaldaraðilanum, og Bandaríkjamein hafa orðið beinn aðili að styrjóldinni. Pessi sorgarsaga skal ekki rakin hér, enda þekkr hana hvort mannsbarn.

Nú vona menn, að þessum voðaðökum sé lokð fyrir fullt og alt, og þó er þetta aðeins von. Það er yfirlyst stefna stjórnarvalda í Norður-Vietnam, að „frelsa“ landið alt. Þó hafa þau fallið að undirrita friðarsamninga, sem eiga að tryggja, að Vietnamar fái sjálfir að ráða ráðum sinum í frjálsum kosningum. Vonandi halda þessir samningar, þannig að ekki komi til átaka á ný, og þá voru settu allir að geta borið í brjósti.

Þó er það staþreynd, að eitt blað á Íslandi, Þjóðviljinn, hefur sagt í ritstjórnargrein: „Ekki bara eitt Vietnam“. Þeir, sem þar ráða húsum, hafa hrópað á fleiri Vietnam, meiri ógnir og skeifingu, og birting þessarar ritstjórnargreinar var augnilega ekkert slys, því að i rit

stjórnargrein þessa sama blaðsíl. fimmtdag standa eftirfarandi orð:

„Í þeiri baráttu hefur Pjóð-frelsisreyfingin í Suður-Vietnam náð áfangasíri og begyt Nixon ráð fyrir fleiri stórvíðubúrum, og er ekki timabært að búi sig undir þá?“

Varla verður orðið „áfangasígr“ skilið öðruvíni en svo, að þetta blað óski þess, að hin svonaða Pjóðfrelsisreyfing noti vopnahleidi til að búi sig undir átök, og þau kynnu að verða jafn grimmileg og styrjöld sú, sem háð hefur verið, því að ekki eru návígir og braðravígin gediugri en stórrásir.

Stórtíðindi og daglegt brauð

En þrátt fyrir þessi stórtíðindi heldur líflið áfram sín gang. Menn ganga til daglega starfa í landi, þótt hugurinn kumi að vera bundin við Vestmannaeyjar, og allir fylgist með síðustu tóindum.

Utanrikisráðherra hefur dvalið í Bandaríkjum, þar sem fram hafa farið könnunarviðræður um stóðu varnarliðsins. Við ur stóðu halda eftir sér eftirfarandi:

„Hér er aðeins um könnunarviðræður að raða. Vegna þess, að tímum mínn og starfsmanna utanrikisráðuneytisins hefur svo mjög verið bundim landhelgis-málinum undanfarin misseri, hef ar ekki verið unnt að vinna nema takmarkað að þeiri al-hlið könnun á öruggis- og varnarmálum Íslands, sem ég lýsti yfir, er ég tók við embætti utanrikisráðherra, og ég ætlaði mér að framkvæma. Jafnframt lýsti ég því yfir, að engin endanleg ákvörðun yrði tekin um það, hvort, eða hvernig varnarliðið hryfi frá Íslandi, fyrr en þessarar alhliða könnun væri lokið. Sú yfirlysing stendur enn. Þessi för min vestur um haf ná er liður í þessari könnun. Þessi mál

er flókin og með vissa þætti þeirra er farið sem ríkis leyndarmál. Það tekur því nokkun tima að komast til botns í þeim, þótt mehn hefðu ekkert annað fyrir stafni og gætu helgad sig við starfi óskiptir. Eg ætla að kynna mér þessi mál eins og frekast er kostur og ekki taka ákvörðun um, hvernig með þau skulfiðara, fyrr en að könnun lokinni.“

Þess vegna vil ég að gefnu til einfni taka það skýrt fram, að þessar fyrirhuguðu viðræður minar vestan hafs grundvallast ekki á ákvæðum varnarsamningsins sjálfus um endurskóðun samningsins, heldur eru þær aðeins undirbúnungur þess, að formlega verði síðan látið reyna að þau samningsákvæði.“

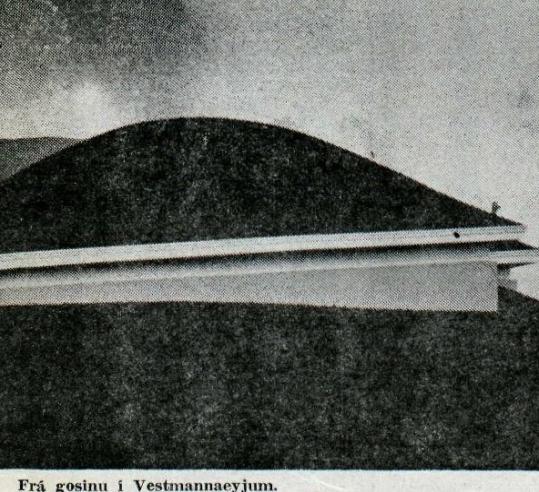
Þessi skýlausa yfirlysing utanrikisráðherra er mjög mikilvæg og því er hún hér tilfæð.

Jafnvel landhelgismálið

Jafnvel landhelgisdeilan við Bretna hefur gleymzt þessa ör-lagariku daga, en nú hefur hún fyrizjast upp vegna ummæla þeirra, sem Sir Alec Douglas Home, utanrikisráðherra Bretta, hefur viðhafi í brezki þinginu. En þau benda til þess, að nærrí hafi stappað, að samkomulag yrði milli hans og Einarss Ágústssonar, utanrikisráðherra, er þei ráðstudd til við í Brüssel. Raunar létur brezki utanrikisráðherrann að því liggja, að utanrikisráðherra Islands hafi ekki staðið við orð sín. Einar Ágústsson er nú erlendis, en hann mun vaflaust gera grein fyrir málí þessu, er honum gefst færri til þess.

En meðal annarar orða:

Hvernig er það með þá sam-

Fra gosinu í Vestmannaeyjum.

Hluttekningarkveðjur

— til ríkisstjórnarinnar

MORGUNBLAÐINU barst í um frá eftirtoldum ríkjum:

gar eftirfarandi fréttatilkynning frá ríkisstjórninum:

„Ríkisstjórninni hafa borizt hluttekningarkveðjur vegna náttúruhálfaranna í Vestmannaeyjum.

Noregi,
Írlandi,
Fraklandi,
Sovétríkjunum,
Pýzka alþýðulýðveldinu.
Ennfremur hafa borizt hluttekningarkveðjur og boð um aðstoð frá eftirtoldum ríkjum:

Bandaríkjunum,
Bretlandi,
Dannmörku,
Svíþjóð,
Israel og
Sambandslýðveldinu Pýzkalndi, svo og frá Löögþingi og landsstjórn Færeyinga.

Auk þess hafa borizt hluttekningarkveðjur frá mörgum einstaklingum við vegar að úheiminum.“

Eiginmaður minn,

Jón Águst Eiríksson
frá Súgandafirði,

lézt að Hrafnistu aðfararnótt fóstudagsins 26. janúar.

Puriður Kristjánsdóttir.

HAMFARIRNAR Í VESTMANNAEYJUM

Norræn blöð um eldgosið:

Ýtarlegar frásagnir og fjöldi mynda

DAGBLÖÐIN á Norðurlöndum hafa birt ýtarlegar frásagnir og sjóðu ljósmyndar frá eldgosið í Vestmannaeyjum og öllum ráðstofum par að lútandi.

Morgunblaðinu hafa borit blöð frá miðvikudagum og fimmtdaginum og eru frásagnir sumra þeirra upp á margar blaðsíður. Flest sendu blöðin fréttamenn og ljósmyndar til landsins og eru frásagnir þeirra og lýsingar yfirleitt vel unnar og grelnar góðar. Par er fjarlæg um náttúruhamfarirnar sjálfar, tign gossins og óhugnað, meðan náttúrurunar á þeirri félagi Vestmannaeyinga, flutninga fólkisins þaðan og bjógunarstarfið, sem síðan hefur farið fram í Heimaey, viðrögð almennings og vangaveltur um áhrif atburðanna á fiskiðum landsmanna og efna-hagslif Íslendinga í heild.

Sömuðið birta sum blöðin greinar, þar sem segir frá eldgjallarsvöðnum á Island og umbrotum á Atlantshafsprunguni á síðari árum og talað er við norræna eldgjallarfræðinga.

Í miðvikudagsblaði Berlingske T'dende er fréttin á for síðu með 6 dálka fyrirsögn: „Hraun spýst 100 metra í loft upp úr 2,5 km sprungu á íslensku eyjunni Heimaey“. Par er einnig 4 dálka mynd og 2 dálka kort af Íslandi. Framhald tekur yfir allar bls. 10 ásamt fjölda mynda, þaði frá Heimaey, þar sem húsin ber við eldgosið í nátturmyrkinu og af fólkini að flyja þaðan.

Skýrt er frá boði dönsku ríkissíðalanum um aðstoð og bökkum Gunnars Björnssonar, ræðismanns og Sigurðar Bjarnasonar, sendiherra.

Auk frásagnar Eyvins Olsens sem fór til Íslands, skrifar Ib Eichner Larsen upplýsandi grein um eldfjallasaðin og Vestmannaeyjar. Þar segir hann frá Surtseyjargosini og kveðst hafa verið einn af fyrstu blaðamönnum, sem fyrkast að fara til Surtseyjar í ágúst 1967, þegar fyrstu plönturnar voru að byrja að blómstra þar.

A fimmtdagur fylgir Berlingske Tidende málinu eftir með frásögum á næri heilli síðu undir fyrirsögninni „Efna-hagslegt hrun vorfr yfir eftir náttúruhamfarir“ — og stórum myndum.

Frá Politíker kom til Íslands John Njor og byrjar frá sögn hans á miðvikudag á for síðu og heldur áfram að næri heilli síðu inni í blaðinu. Fyrirsagnir eru m.a.: „Bær dæmd ur“, „Þannig urðu 6000 manns heimilislausir á nokkrum klukkustundum“, „Allir voru á flóta — engin við neitt“, „Óvist um örlog eyjarinnar“, o.s. fr.v. Haft er eftir Vestmannaeyingum í fyrirsögn i fimmtdagsblaðinu: „Eigum við að byrja frá byrjun — og hvor bá?“ Þann dag er fréttinni slegið enn meira upp á for síðu, saman tvínum mynd um og fyrirsögnunum: „Heim sókn í draugaeyjuna“ og „Höfninni hættu búin af hraun inu“. Á næri heilli síðu inni í

Smásnínhorn af fyrirsögnum nokkurra norrænna blaða.

blöðinu heldur frásögnin áfram undir fyrirsögninni: „Höfnin likist gríðarstórum potti, sem kraumar í!“

Politiken segir ált Gunnar Jørgensens frá Mineralogisk Institut á eldgosinu og það hefur haft samband við Jón Helgason, professor, sem segir súguna frá kristnitökunni á Alþingi: „Hverjar reiddust við ós fr.v.“

Frá B.T. hefur Bertel Thomsen farið til Íslands og skrifar mjög lífandi lýsingar um eldgosinu og ástandini í Vestmannaeyjum. Fréttin á miðvikudagur fyrjar á for síðu og hefur áfram að premur síðum með fjölda mynda. Á fimmtdagur er málinu fylgt eftir með forsiðurétt og framhaldi á heilli síðu. Thomsen hefur eins og fleiri danskir blaðamenn ummæli eftir Arne Noygaard, sem fer strax til Íslands, þegar hann heyrði um gösið og hefur að sögn verið í Vestmannaeyjum ásamt íslenskum jarðfræðingum.

Fyrirsagnir B.T. eru flennistórar — svo sem: „Þeir, sem

björguðust frá eldgoss-eyjanni heyrðu í útvarpini hvernig logarnir hvæstu í bænum þeirra“, „Fréttamenn B.T. við eldgvegginn... aska og glöndi hraunmolar tylla loftið“, „Fréttamaður B.T. í bænum dauða á eldfjallaejunní ... kvíknar í húsunum einu af ós ...“

Jyllands Posten hefur einnig sent mann til Íslands, Laust Grove Vejstrup, og er forsiðurétt hans á miðvikudagur 6 dálka en framhald tekur yfir rúmlega briðjung af blaðsíðu 2 ásamt korti. Sömuðið fjallar Chr. Galberg um miðal i „Milopunkti“, sérstökum dálki á bls. 9.

Í Information eru fréttir af atburðum þessum sýnum minni og stytð blaðið einangöngu við dönsku fréttastofuna Ritzau.

Frá Dagens Nyheter í Stokkhólmi kom hingað Mats Lundegård og gerlir hann mál inu ýtarleg. Á miðvikudag er fréttin fimm dálka á for síðu: „Fiskibátatfloti bjargaði 5000 flóttamönnum“, par

er og stórá mynd og kort og framhaldið tekur yfir næra heila síðu inni í blaðinu. Par er m.a. viðal við Gunnar Hoppe, pröfessor við Stokkhólms Háskóla, þar sem hann lýsir eldsumbrotum á Íslandi og svæðinu þar umhverfis. Frá Svenska Dagbladet var sendur Omar Magnergård og birtist frétt hans á miðvikudag á for síðu og baksíðu undir fyrirsögnum á borg við: „Eldsprungan er glöndi helviti“, „Algern eyfilegging vorfr yfir Heimaey“ o.s. fr.v. (Þess má geta, að i sama blaði er lesendabréf um fiskveiðið deluna, þar sem Erik Elvers frá Täby tekur málstað Íslendinga).

Loks er þess að geta, að Aftonposten í Noregi sendi hingað Per Nordrum og birtist frétt hans á miðvikudag á for síðu ásamt stórrli mynd og hálfsíðu framhaldi inni í blaðinu.

Þegar þetta var skrifast hafði Morgunblaðinu ekki borizt fimmtdagsblaðin frá Svíþjóð og Noregi.

Einland og eldgosið

Vestmannaeyjum í fyrrkvöld frá Árna Johnsen.

HÚSÍÐ Einland, eigin Guðbjartar Guðbjartsdóttur stóð sannarlega undir nafni í baráttu sínni við eldgosið á Heimaey. Í nót, þegar suð-austanáttum kveikti í mórgum húsum með hraunsettum, kvíknadl síðast í Einlandi, þó að það væri næst eldgosið og steði eitt sér á bersvæði. Hraunsettunum dundu allt í kringum húsið lengi næst ur og gneistar putu af baki þess, þegar smáar og stórar slettur dundu þar. Lengst framan af stóð Einland af sér alla ásókn, en eftir harða baráttu varð húsið þó að láta undan og nú er það brunnið og hullð ösku.

Vestmannaeyjar:

30 menn sækja 400 lestir af saltfiski

SÖLUSAMLAG íslenskra fiskframleiðanda ráðgerir nú að senda um 30 manna lið til Vestmannaeyja til að bjarga þaðan um 400 lestum af saltfiski, sem ekki er fullunnum. Þegar hefur verið bjargað um 200 lestum af saltfiski fullunnum til útflutnings-

ings, en að sögn Tómasar Þorvaldssonar, stjórnarformanns SÍF, er áætlað verðmáli þessara 600 lesta samtals milli 40 og 50 milljónir króna.

Tómas sagði, að reynt yrði að senda þessa 30 mann hið allra

fyrsta með skipi eða flugvél. Talsvert verk væri að fleyta pessar 400 lestir af hálfverkuðum saltfiski, þar eða setja yrði pessu 30 mann hið allra

panning um bord. Endanlega yrði þess gengið frá fiskinum til útflutnings þegar til lands kæmi. Vær nu unnið að því að fá skip til þessa flutnings.

Svíþjóð:

Fjársöfnun — á vegum Göteborgs-Posten

SÆNSKA dagblaðið Göteborgs-Posten hefur eftir til almennrar fjársöfnunar til styrktar Vestmannaeyingum vegna náttúruhamfaranna.

Kom þetta fram í viðtali við Axel Miltander, einn af ritstjórum blaðsins, og sagði hann, að fyrsta dag söfnunarinnar, í fyrra

Færeyingar bjóða aðstoð

Þórhófn, 25. jan.

Færeyinga og Íslendinga nánari vinaböndum, sem enn hafi styrkt, þegar Færeyingar hófu að stunda veiðar á islandsmónum.

LÖGPING Færeystakki í dag tillögu frá öllum flokkum þingsins að veita Íslendingi alla þá hjálp, sem þeim er unnt vegna náttúruhamfaranna í Vestmannaeyjum.

Í forystugrein 14. september segir í dag, að margin Færeyingar hafi leitað til lenzkum höfnum yrði svo Vestmannaeyja, fyrir nokkrum árum, þegar litig var um að því, eftir að Vestmannaeyjum heimta fyrir. Hafi eyjahófn er óstarhæf að þetta reynzt him mestu lyfti-sinni. Stöng og orðið til að tengja

Jogvan Arge.

Í Hafnarbúðum:

„Þýðir ekkert að sofa með bæjarfélögum á þröskuldinum“

Óskilamunir hrannast upp

MÍKÍÐ af óskilamunum úr Vestmannaeyjum hefur borist til Hafnarbúða og í gær var von á einn meitri frá Þorlákshöfn. Stóð til að Laugardalshöllin yrði fengin undir þetta dót, en að sogn starfsmannna í Hafnarbúðum, er þarna mest um að ræða fatnað og svo barnavagna.

Nokkuð af pessum hlutum eru merktir, en af öðrum

eru merkisspjöldin horfin. Þá hefur verið hringt frá Grinda vilk og Keflavík og tilkynnt um hásmuni og annað frá Eyjum þar á bryggjum. Er mikil starf að koma þessu öllu í öruggar geymslur. Nýja sendibiliastöðin í Reykjavík hefur lagt fram mikinn bilakost til aksturs á dótí Vestmannaeyinga, auk þess sem fyrirtækio leggur fram geymslur sinar.

I Hafnarbúðum var rölegt í germorgun, miðað við þá ós, sem þar hefur ríkt undanfarna daga. Þó voru noksíkrir i ibúðadeildinni að leita fyrir sér og hjá fjármálaeildinni var svoltill biðrök. Þangað leita nú aðallega konur Eyjarsjómannana, en eiginmenninir eru bundir við bátana og verða konurnar því að meðan að vera höfuð fjölskyldunanna í landi.

Mötumeyti fyrir Vestmannaeyingar hefur verið opnað í Hafnarbúðum og í germorgun tók þar til starfa vinnumiðlun. Margir kjósa þó enn að búa með að festa sig í atvinnu, unz framtíðin liggur ljósar fyrir.

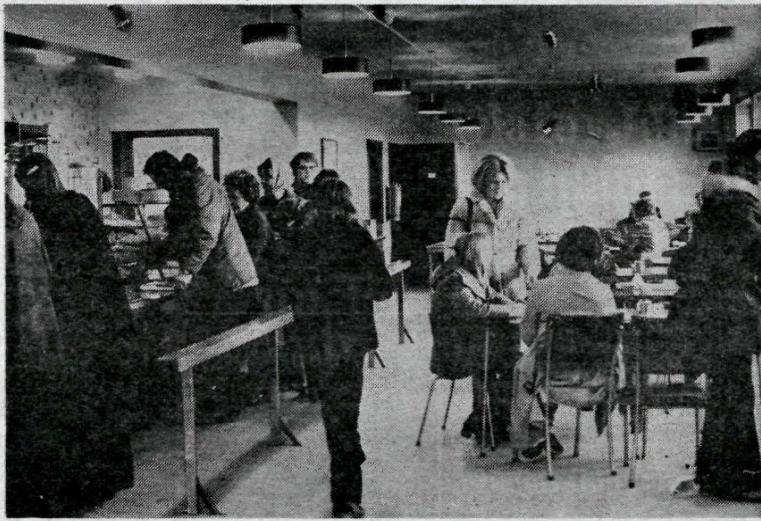
A tilkymningartöflum 1

Pessi forlæta leðurstólli trúnaði í „óskilamunadeildinni“ í gær.

Hafnarbúðum mátti sjá ýmsar upplýsingar fyrir Vestmannaeyinga; hvaða bilar kæmu með hváða skipi, men voru beinir að skila hjálm-

um, Lúðrasveit verkalyðsins bauðst til að taka í geymslu áhöld Lúðrasveitar Vestmannaeyja, Pétur vildi ná sambandi við Pál og Ingólfur

Úr mötumeyti Vestmannaeyinga í Hafnarbúðum.

Theodórsson vildi finna sina netamenn.

„Þáð fer að renna aftur upp úr hádeginu,“ sögðu starfsmennirni í Hafnarbúðum við okkur, en margir þeirra hafa orðið að líta sér naðga lítinum sem engan svefn að undanförunu. „Þáð þýðir ekkert að sofa að sitt graena eyra með heilt bæjarfélögum á þröskuldinum,“ sagði einn starfsmann. Og svo gáfu þeir í upplýsingamjóstöðinni út fyrsta tölublaðið af „Fréttablaði Vestmannaeyinga“ í gær.

Færeyingar:

Paramjölvinnsla í síldarverksmiðjunni – sem þeir kaupa frá Neskaupstað

Neskaupstað, 26. jan.

HINGAD eru komnir fjórir Færeyingar frá þorpum Lóbra í Suðurey til að rífa niður og ganga frá til flutnings til Færeyinga síldarverksmiðju þá, sem keypti hefur verið að Fiskeviðasjóli. Verksmiðja þessi, sem var reist af Raudbúðborgum h.f. árið 1968, komst aldrei í notkun og á endanum keypti Fiskeviðasjóður hana og setti síðan Færeyingum.

Verksmiðjan getur brætt um 150 lestrir á sólarhring og er í alla staði mjög fullkominn. Sjálfvirkiðunaður hennar er það mikill, að aðeins þarf fimm manna starfslíð við hana. Færeyingar hafa ráðið sér til aðstöð að nokkra menn hér á staðnum við að rífa verksmiðjuna niður

og gera þeir ráð fyrir að sá hituti verksins taki um fjórar vikur, en síðan taki aðrar tvær vikur að búa um tekin til flutnings. Í Færeyingum hefur ekki aður verið nein síldarverksmiðja, en í Lóbra var aður hvalstóð. Þar búa um 200 manna og er þetta því mikil stórvirkni, sem þeir ráðast nú í. Að sogn Færeyinganna mun ætluin að þegar síð eða loðnum er ekki að, að vinnu í þessari verksmiðju paramjöl og telja þeir það engum vandkvæðum bundið.

Því er ekki að neita, að nái við upphaf loðnuverðarínar finnst okkur heimamönnum sárt að sjá verksmiðjuna fara, þegar sunni mikil nefti verið haegt að hafa af henni.

— Ásgeir.

Hjálpstofnun kirkjunnar:

Boð um hjálp

HJÁLPSTOFNUN kirkjunnar tekur á móti framlögum til Vestmannaeyinga samkvæmt ákvörðum ríkisstjórnarinnar og hafa borist framlög frá einstaklingum, félögum og söfnuðum. Einnig hafa borist samúðarskeyti frá erlendum aðlum og boð um hjálp frá Hjálpstofnun kirkjunnar í Danmörku og Lútherskum heimssambandinu í Genf. Í frétt frá hjálpstofnunini segir m.a.: „Hjálpstofnunin hefur þakkad hlýjar kveðjur og göð boð, en telur ekki rétt að taka aðstöðu til þeimna hjálp erlendingu frá, fyrir en ljósar liggur fyrir um tjón og samrædar aðgerðir hins opinbera.“

Einnig segir í fréttinni: „Hjálpstofnunin kirkjunnar segir að hérzlzu á nauðsyn pess, að daglegt líf landsmanna geti

verið í sem vanabundinustu formi, þrátt fyrir þær ógnir, sem nái stœðja að Vestmannaeyingum og landsmönnum öllum. Hjálpstofnunin vill að fagna og benda öðrum að það loftverða ferdæmi hafa mannfagnaði og skemtanum en látið pessi í stað fjárhæð af hendi rakna til Vestmannaeyinga.“

Kvenfélög Seltjörn, Seltjarnarnesi, hefur aðhent hjálpstofnuninni 100.000 kr. til hjálpstofnuninnar. Vestmannaeyingum og fylgia innlegar samúðarkveðjur til Vestmannaeyinga og þær um Guðs blessun þeim til handa í erfðileikum þeirra. Einnig óska þær eftir að verða látnar vita, ef þær gætu á einhvern hátt veitt liðsinni.

Bæjarstjórn Húsavíkur:

Tillaga um aukaálag – til styrktar Vestmannaeyingum

Húsavík, 26. jan.

BÆJARSTJÓRN Húsavíkur gerði eftirfarandi samþykkt að fundi sinum í gar í sambandi við atburðina í Vestmannaeyjum:

„Bæjarstjórn Húsavíkur sendir Vestmannaeyingum kveðjur sinar og lýsir aðskáum á aðræðuleysi þeirra í viðureign við náttúruóflum. Bæjarstjórn Húsavíkum fram allra þá þá fjárhæð og félagslegu aðstoð, sem henni eitunt að veita, í samvinnu við bæjarstjórn Vestmannaeyja. Bæjarstjórn hefur

þeirum félagsmálaráðherra eftir farandi skeytti:

„Venga náttúruhamfaranna í Vestmannaeyjum sendir Bæjarstjórn Húsavíkum á þá hugmynd, að þér leyfði aukaálag á útsvör að yfirstandandi ári, sem myndi sjóð til styrktar Vestmannaeyingum. Álagningarársónta verði hin sama á alla útsvarsgreiðendanum á landinu og ákvæðist af yður.“ — Fréttaritari.

Tólf stunda sáttafundur

SÁTTAFUNDUR með deiliuaðlum í togarasjómannaverkfallinu höfsl. kl 22 fórstugudag og stóð til kl. 3.30 í fyrri nót. Að sogn Jóns Sigurðssonar, formanns Sjómannasambandsins, náðist ekki samkomulag og nýr fundur hefur ekki verið boðaður.

— Dr. Snorri

Framhald af bls. 32. náms bæði í Svíþjóð og Banda-rikjunum. Doktorsritgerð varði ham við Karolínska sjúkrahús í Stockholmi árið 1943 og fáhlædi hún um beinaleikning.

Dr. Snorri Hallgrímsson var virkari félagi meðal lekna. Hann var m.a. formaður Skurðeigknálfags Íslands um skeiði, í stjórn Nordisk Kirurgisk Forining, formaður Visindasjóðs, fulltrúi Háskóla Íslands í visindanefnd Evrópuráðs, fulltrúi Íslands í visindanefnd NATO o. f. Hann hlaut ymis helðursmerki Íslenskra frelsiskrossinn 1940 og minnisprang Finnlandsstyrjaldarinnar 1939–40, riddarakross Fálkaoðunnar o. fl.

Dr. Snorri Hallgrímsson var kvæntur Þorlák Þimur Þorláksson frá Ísafirði og eignuðust þau 5 börn.

— 72 hús

Framhald af bls. 32.

Lögreglunarr höfðu þrjú hús til viðbótar brunnið í austurbænum. Og alltaf hækkar askan á austustu húsunum í bænum.

Óskuregnið virðist koma í hryðjum. Spáð er varaxandi suð-austanmátt í dag, en von um að bætur aftur í nót með sunnanáttum og bærinn losni þa við óskuregnið. Hlaðzt hefur feikimikið í gigbarminn nær beinum í nót, og hefur hann hækkað upp í hatt á annað hundrað metra.

Magnús Magnússon bæjarstjóri og Pál Zóphaniasson bæjarverkfraeðing hitti fréttamaður á bæjarstjórnunum laust fyrir hádeggi. Þar var verið að byrja að pakka skjóðum sem senda þarf til skrifstofu Eyjamannsins, sem þær er rekin. Sögðu þeir að ekkeri nýtt hefni gerzt í nót og ekkeri sérstakt að frétt.

Varðskipið hefur fylgt með hrynninum í nót og Lóðsinn farið út öðru hverju, en það hefni orðið breyttingar á hraunrennslu í sjó eða í innsiglingu.

Misnota hjálpsemi

SAMKVÆMT upplýsingum lögreglunarr hefur nokkuð borist að því, að reykviskt óréiðufolk mis notaði sér hjálpsemi annarra, með því að segrast Vestmannaeyingar. Hefur þetta fólk m. a. komið sér inn á hótel og náð sér í peningar með þessum hætti.

Teikningin af Garðakirkju

PAU leidu mistök urðu í Dagbók Morgunblaðsins í gær, að kirkjuteikning Magnúsar Heimis var sögd af Hafnarfjardarkirkju, en hér er af Garðakirkju.

● ÝTUR OG HEILL

Verkstjórar bæjarins hafa verið að vinna í nót við að loka fyrir vatn, þar sem fer að leika þegar hús laskast, svo vatn missist ekki niður úr vatnsgesumsunum og einnig við að ryðja göturnar svo björgunarsveitir komist um. En í nót komu tvar stórar jarðýtur og öflugur veghefill frá Vegagerðinni og munar um þa.

Magnús sagði, að í þessi störf veri nægilegt lið, en það sem vantaði væru sjálfbóallíðar í björgunarstarfið úr húsunum. Von veri á þrjáttu röksum mönum, sem mundu koma með skipi frá Þorlákshöfn.

● BÍLUM BJARGAD

I hrynninum er nú Laxfoss, sem tekur mikil af bílum og munu þeir náastum allir komið í skip. Herjólfur og Heldur komið í nót með fólk, sem fókk að fara í land til að huga að eignum sin um. Sjálfsgaði hefur það verið erfitt. Að minnsta kosti austast í bænum, því óskuð var taklvert öðru hverju, en skipin koma aftur í dag frá Þorlákshöfn með Vestmannaeyinga í sömu erindum.

Varðleifur Einarsson, jarðfræðingur, sagði í morgun, að gosíð virtist svipad og þa hefni verið, þa væri hraungos nána og víkuri og aska í því.

SUNNUDAGUR 28. JANUAR 1973

Mynd þessi er tekin fyrir sunnun gosstöðvarnar um klukkan 11.30 í gærmorgun. Vindátt hafði þá breytzt og lagði mökkinn yfir kaupstaðinn eins og myndin per með sér. Til hægri er Heimaklettur. — Ljós. Ó.K.M.

Vestmannaeyjar:

72 hús undir ösku og vikri – enn hafa þrjú hús brunnið

Andstyggilegt vikurregn í rigningu og suðaustanátt – Hlaðið hefur feikimikið í gígbarminn

Frá Elínu Pálmaðóttur.
Vestmannaeyjum um 2
leitið í gær.

GOSÍÐ í Vestmannaeyjum er
svipað og verið hefur.

um hádegið var hraungos en
komin suðaustanátt, og vikurinn
fer meira yfir norðvesturhluta bæjarins en hann
hefur áður gert. Verður því

vikurregníð enn andstyggilegra. Molar níður við símsíðina í miðjum bænum eru margir á viðteggja krónu pening en stóku molar hnæfastórir.

Alltaf bætist við öskulagið en ekki er gott að segja, hvort fleiri hús hafa farið í kaf. Í morgun var ekki vært fyrir

öskuregni og ógerlegt svo upp að Helgafelli og hann hafði talið 72 hús þar sem aðeins sást í burst eða þak, og samkvæmt upplýsingum ungan mann sem farið hafði

Framhald á bls. 31

Gullfoss nú til Eyja skip fyrir björgunarmenn

AÐ TILMÆLUM forsætisráðherra og Almannavarna hefur verið ákveðið að senda Gullfoss til Vestmannaeyja. Var ákvörðun um þetta tekin síðlegis í gær. Er nú verið að búa skipið undir þessa ferð, en ýmsar lagfaeringar þarf að gera, sem geta tekið nokkurn

timi þó að því verki verði hraðað sem kostur er. Jafnframt er verið að manna skipið.

Eftir því sem Morgunblaðið kemst næst mun skipið ekki fara inn i höfnina í Eyjum nú mjög erfðar.

an og verða eins konar hótel eða hvíldarstaður fyrir björgunarmennina, sem í landi vinna og eru margir orðnir langþreyttir, enda aðstæður í Eyjum nú mjög erfðar.

Þá er ákveðið að Dettifoss fari að nýju til Vestmannaeyja með gáma innanborðs til að taka búslóð Vestmannaeyginga og flytja til lands.

Dr. Snorri Hallgrímsson láttinn

DR. SNORRI Hallgrímsson, professor og yfirlæknar handlækningseldar Landspítalans, lézt í fyrrinótt rúmlega sextugur að aldi. Snorri Hallgrímsson var einn af virtustu og haefstu læknum þessa lands. Banamein hans var hjartaslag.

Snorri Hallgrímsson fæddist á Hrafnsstöðum í Svarfaðardal 9. október 1912, sonur hjónanna Þorláksínu Sigurðardóttur og Hallgríma Sigurðssonar bónda. Hann varð student frá Menntaskólanum á Akureyri 1932 og læknir frá Háskóla Íslands 1936. Að kandidatsþrófi loknu fór dr. Snorri Hallgrímsson utan til

Framhald á bls. 31

Dr. Snorri Hallgrímsson